

NGÀY
NAY

PHÁI BỘ NHƯ TÂY
TAM THẬP NIÊN KỶ NIỆM

(Xem thơ Tú Mỡ trong số này)

XÃ XẾ — Bác Lý ạ, chúng ta phải bắt chước cái ý hay của các cụ, đặt một tiệc rượu để kỷ niệm ngày chúng ta đi chơi Hà-nội.

Nhà thuốc LÊ - HUY - PHÁCH

HANOI — TONKIN

Lê-Huy-Phách là một nhà thuốc có danh tiếng và được tin nhiệm nhất xứ Bắc. Bất cứ bệnh gì khó khăn nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê-Huy-Phách đều mau khỏi cả.

Lê-Huy-Phách là một nhà thuốc có thực học — đã làm được nhiều cuốn sách có giá trị, nhất là cuốn Nam Nật Bảo-Toán đã được Hội Lãm viện Khoa-học bển Pháp (Académie des sciences) công nhận và các báo chí Tây Nam khuyến khích (Nam nật Bảo-Toán đã in lần thứ hai, giá 0p.60 — ở xa gửi thêm 0p.20 làm cước gửi (tất cả 0p.80) — gửi mandat hoặc tem thư cũng được — gửi « Linh hóa giao ngan » hết 0p.95)

SÁCH BIẾU KHÔNG — « Bảo Vệ Gia-Dinh » là một quyển sách viết công phu gồm có 6 quyển ; 1er) Bệnh nguyên : nói rõ những nguyên bệnh và dâu ma cá ? — 2e) Hai bộ máy sinh dục : nói những bệnh thuộc về huyết của đàn bà, những bệnh về khí của đàn ông — 3e) Tiêu chí kinh giản : những bệnh cam, sái... của trẻ — 4e) Phong lỵ căn bản : nói rõ những bệnh phong lỵ — 5e) Ngũ lao căn bệnh : các bệnh ho, khái huyết, sái, xuyễn, súc, lao... — 6e) Bài tru mục thông : các bệnh ở mắt...

Giải thích rõ ràng từng bệnh một — cách phòng bệnh, cách chữa bệnh thực rât hoàn toàn — từ xưa đến nay chưa từng nhà thuốc nào viết được. Hồi xin lại nhà thuốc hoặt các dại-lý, ở xa gửi 0p.06 lem về nhà thuốc làm tiền cước.

VẠN NĂNG LINH BỘ

Thứ thuốc này rất hay, bô cho các cơ-thể người ta rất mau chóng. « Đỗ thịnh huyết », « bô ngả linh huyết » nghĩa là lấy tinh huyết khác đem bô cho tinh huyết người ta, lúc là thứ thuốc này dùng những cơ-thể của loài vật như : gan hươu, cao ban long, tim lợn, óc lợn... Các thứ ấy chế hòa rồi hợp vào các vị thảo mộc rât quý... làm thành thứ thuốc Vạn-năng-linh-bô này. Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rât lấy làm mĩ ý. Đến nay trăm phần được cả trăm, chúng tôi mới đem phát hành thứ thuốc này để giúp anh em các giới thênh phần sức khỏe. Ở thế-kỷ thứ 20 nay, lòn tinh thần, ham vật chất, điện-kíh nhiều. Nên đời nay, ít người tuân theo bằng lòng xưa, thi có « nội thương nhân ngoại » càng dễ làm, không những thế mà lại còn tìm óc cạnh tranh... biết bao nhiêu cớ nó làm hại sức khỏe của chúng ta. Bởi thế phải có thứ thuốc Vạn-năng-linh-bô này để giúp đỡ anh em các giới thênh phần sức khỏe. Dùng thuốc này thán hinh tráng kiện, phấn khởi tinh thần, thèm trâu khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngủ ngon, khỏe mạnh luôn, tăng thêm tuổi thọ... Làn việc quâ sicc, tư-lý quâ độ làm tôn hai đến sức khỏe và tinh thần : người hom hem, hao mòn sức khỏe, bệnh lật luồn luồn, tinh thần hốt hoảng, bâi thắn, hay đánh trống ngực, tim gan thấp thỏ... Người ốm mới khỏi, các cụ già sicc lực yếu suy... dùng thuốc Vạn-năng-linh-bô này bôi bô sicc khỏe rât mau chóng, khỏi hết những bệnh nguy hiểm bởi hât sức khỏe mâu sinh ra. Bất cứ già, trẻ, kén, bê dân ông, dân bà, dân bà có thai, trong người mồi mệt... dùng thuốc này công hiệu lâng, sicc khỏe thay ngay. giá 1\$00.

DÂN BÀ BẮT ĐIỀU KINH

Hanh kinh khi lên tháng khi xuống tháng, hoặc 2, 3 tháng mua hanh kinh một lần, hay hành kinh 2, 3 lần trong một tháng, mà sicc huyết tim, nhợt... tức là kèm huyết mà mắc bệnh kinh bất điều. Kinh đã không điều, còn sinh nhiều chứng : vắng đầu, ủ tai, mồi xương sicc và hanh kinh, có khi đau bụng nỗi hòn nứa !

Điều kinh chung ngoc số 30, giá 1\$00 : Rึeng dùng cho các bá dâ co chòng mà mắc bệnh bất điều. Dùng thuốc này đã điều kinh, lại mau có thai.

Điều kinh chung ngoc số 31, giá 1\$00 : Rึeng dùng cho các cõi, dùng thuốc này kinh-nyuet điều hòa, dô da thâm thịt, khỏe mạnh luôn luôn...

BỒ PHẾ TRÙ LAO

Phổi là cơ quan rất hệ trọng, luôn luôn thở hút, không thể nghỉ được một phút nào, thi những khi thở hít không đều, nóng phổi, bức hơi, tức ngực, phải tìm cách để phòng cho phổi được điều hòa. Phổi yếu sinh ra những bệnh : khái, thau, súc, xuyễn, khặc huyết, lau sicc... rât là nguy hiểm !

Thuốc Bồ phế trù lao Lê-Huy-Phách số 89, giá hộp lớn 1p00, hộp nhỏ 0p60 là một thứ thuốc chữa các bệnh ở phổi mai khói lâm. Bề cũ già trẻ, lớn bô có các bệnh ở phổi dùng thuốc Bồ phế trù lao này khỏi ngay. Công hiệu của thuốc này : Khỏi bệnh khái huyết, khặc huyết (khác khòi ra máu) — Khỏi bệnh xuyễn, súc (khô thở, tắc hơi) — khỏi bệnh ho khán — khỏi bệnh ho đậm — khỏi bệnh ho gá — phòng trừ các bệnh lao phổi.

LƯƠNG NGHI BỒ THẬN

Đã chữa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận

Thuốc này bô chế rât công phu, có vị phái him phoi hàng tháng 2kg dương khí ; có vị phái chôn xuống đất đúng 100 ngày để kín thô-khi. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc làm cho thận bộ được tinh khiết, và đất không là vị hải cầu thận. Thận là cơ quan hệ trọng cho sự sinh dục dân ông. Thận suy sinh nhiều chứng lâm kín dương sinh dục :

Bại thận : đau lưng, vắng đầu, rung tóc, ủ tai, mờ mắt, tiễn tiền vắng, trong bô bắt thường, thời thường mỏi mệt.

Đi tiểu : Khi cường dương, không cử lúc nào, tinh khí không kiên được mà tê liệt ra.

Mộng tính : Mơ ngủ thấy dân bà tinh khí cung ra.

Hoạt tính : Tinh khí không kiên, khi giao hợp tinh khí ra mau qua. Tinh khí bắt sâ nhập tử cung : Tinh khí loãng, ra rì rì, không bắn vào tử cung.

Liệt dương : Gân dân bâ mà dương không cường được.

Sau khi khỏi bệnh phong tinh, đau lưng, rung tóc, chảy nước mắt, ướt quy đầu.

Có các bệnh nói trên, dùng « Lương nghị bồ thận » số 20 của Lê-Huy-Phách đều khỏi cả. Giá 1p.00 một hộp.

Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm, chưa khỏi hàng vạn người có bệnh ở thận.

LÂU, GIANG - MAI

Uống thuốc Lê-Huy-Phách khỏi ngay

Thuốc năm 1935 số 70, giá 0p.60 (thuốc lâu) khỏi rât mau, các bệnh lậu mới mắc : ticc, buốt, dài rât, nóng bàng quang, ra mă nhiều, it, vang, xanh.

Lậu chuyên trị mă số 10, giá 0p.50 : Bệnh lâu kinh niêm, thường hàng ngày vắng ra mă. Hoặc bệnh phải đi phái lại 2, 3 lần... đã chữa chay dù các thuốc, tiêm dù các thiz thuốc, mà mă vẫn còn, dù nhiều, dù ít, uống thuốc « Lâu mă » số 10 của Lê-Huy-Phách nhất định hết mă ngay. Thuốc này háy lắm ai dùng cũng khỏi.

Giang-mai số 18, giá 1p.00 : Lô loét quy đầu, mọc mào gá, hoa khé, phả lô khắp người, lèn hạch lèn soát, đau xương đau tủy, mót măc hau lâu, nặng hay nhẹ, uống thuốc Giang-Mai số 18 của Lê-Huy-Phách khỏi hẳn.

Tuyệt trùng số 12, giá 0p.60 : Lâu, Giang-Mai chưa tuyệt nęc, tiều tiện trong đục bắt thường, cõi dày, cõi cát, nhoi nhoi ở trong đường tiêu lién. Án độc, uống rượu, thức khuya, làm việc nhoc mệt hình như bệnh phục phát. Qui-dâu wört, dô, báp thit rut, ngoai da thường mọc những mụn nhâ sâc dô mă ngá. Án ngá không điều hòa, thán thê đau măi, rung tóc, mờ mắt, ủ tai, đau lưng, hoặc dí-tinh, mông-tinh.

Uống thuốc Tuyệt trùng số 12 này lắn với bô Ngũ-tang số 22, giá 1p.00, cát bệnh khỏi hêt, bô bô thêm sicc khỏe.

Hai thứ thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả dân người Tây, người Tàu đều có lúh cảm ơn, và công nhận là một thứ thuốc hay nhất, không có thứ thuốc nào bằng.

Nhà thuốc Lê-Huy-Rhách đã dọn lên N° 19 Bd Gia long

ĐẠI-LÝ CÁC NƠI : Haiphong : Nam-tan, 100 Bonnal. Namđinh : Việt-long 28 Rue Champeaux. Thailinh : Minh-Dức, 97 Jules Piquet. Hảiđường : Ph. Văn, 3 phố Kho Bạc. Ninhbinh : Ich tri, 41 Rue du Marché. Bacninh : Vinh-Sinh, 184 phố Tiền-An. Hongay : Hoàng-dao-Quy, 5 Théâtres. Véhnh : Thiên-sinh-dường, 11 Avenue de la Gare. Cao-bằng : Luu-đức-Vy 24 Gallieni. Phú-lý : Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây : Phú-Luong, 8 Amira Courbet. Lang-son : Lý-xán-Quy, 10 bis Rue du Sel. Thành-hoa : Thái-Lai, 6 Grand-Rue. Vinh : Siah-Huy, 59 Phố Gá Hué : Ván-Hoa, 20 Pan Berl. Qui-nhon : Trần-văn-Thắng, Avenue Rue Khái-Dinh. Nha-trang : Nguyễn-dinh-Tuy-nam. Tuy-hòa : Thanh-Tâm. Phan-rang : Bazaar Tàu. Phanri : Ich công thương cuộc. Dalat : Nam nam được phòng. Quảng-nగ : Lợi Hưng, Route Coloniale. Faifo : Châu-Liên, 228 Pont japonais. Phnom Penh : Huých-Tri, 15 Rue Olivier. Kampot : Bazaar Song-Dòng. Thatkhet : Maison Chang-Ky, và khắp các tỉnh ở Nam-kỳ đều có đại lý.

Tổng đại lý tại Mỹ Tho : NAM-CƯỜNG-THU-XA.

ĐOÀN ÁNH SÁNG ĐẶT VIÊN GẠCH ĐẦU TIỀN

Đến thứ bảy 30 Avril, hồi 4 giờ 30 chiều, Đoàn Ánh Sáng sẽ tổ chức

Cuộc lễ đặt viên gạch đầu tiên ở trại Anh Sáng Phúc Xá

Đây giờ đoàn huân vào khai-kỷ thực hiện mục đích ; công cuộc gây quỹ, mài miệt trong sáu tháng nay kể từ 14 Octobre 1937, ngày Đoàn được chính-thức (thành lập) đã đem lại cho Đoàn số tiền đủ dựng một trại ANH SÁNG ĐẦU TIỀN. Đây chỉ là việc chính-dịnh trong chương-trình số 1. Ngoài ra Đoàn đã làm và vẫn tiếp tục làm nữa những việc khác như : gây quỹ, kiêm hội-viên, thay đổi các nhà cửa hang tối, giúp sức vào việc dựng lồng mả ở Bắc-giang, Bát-bat, sở Hải-Học Nha-Trang, v.v.. v.v..

Sở dĩ công việc tiến-hành được mau chóng là nhờ ở sự sẵn-sang của hơn 200 bạn trong các Ủy ban Hành-động (1). Vì vậy người ta cũng việc cũn đỗng và làm tiếp, còn có nhiều công cuộc mới như trồng non, việc xây dựng nhà cửa, săn sóc và khuyến dạy các bạn nghèo trong những thôn trại ANH SÁNG sắp dựng, nên đoàn còn cần đến sự giúp sức của các bạn yêu chủ nghĩa Đoàn.

ĐOÀN ÁNH SÁNG LÀ MỘT ĐOÀN MỞ RỘNG CỦA ĐÒN HẾT THẤY MOI NGƯỜI

Các bạn nêu vào xem việc cho Đoàn là đứng ngoài mà hổ-nghi ; đóng tiền cũng chưa đủ, các bạn nên vào, vào mà làm việc, coi cũng việc cũn là cũng việc mình, cùng các bạn khác ra sức tìm tòi những điều hay, ngăn ngừa những điều dở, và đánh dề những sự khó khăn phải gặp trong khi hành động mà khi có hành động mới thấy.

VĂN PHÒNG ĐOÀN ÁNH SÁNG

Thư ký : Nguyễn xuân Đào

1.) Các Ủy ban Tổ chức và Khách-tiết, Tuyên-truyền, Bài-tri, Kiến-trúc, Công-tác, Mua-bán, Khảo-cứu về thôn Ánh Sáng, Pháp-luat, Y tế.

CHÍNH TRỊ VÀ ĐẢNG PHÁI

ĐẢNG XÃ HỘI VÀ ĐẢNG CỘNG SẢN

MỤC đích của chủ nghĩa xã hội là sự phả-bỏ hết giai cấp trong xã hội. Phương pháp để đạt mục đích ấy là sự tranh đấu của giai cấp lao động với giai cấp tư bản. Giai cấp lao động sẽ giải quyết một cuộc cách-mệnh để cầm lấy chính quyền, cải tạo xã hội thành một xã hội mới, hợp với chủ nghĩa xã hội duy vật.

Đảng xã hội quốc-te hay đảng cộng sản quốc-te đều theo chủ nghĩa ấy cả. Hai đảng ấy đều nghe rằng chế độ xuất-sản biện-hành không còn thích hợp với chế độ tài sản hiện có nữa ; chỉ sự thay đổi của chế độ tài sản mới có thể đem lại sự thay đổi mới. Và cả hai cũng tuyên bố rằng muốn có sự thay đổi ấy, phải cần đến sự hợp lực của hết thảy giai cấp lao động của thế giới ; vì đó, nên cộng sản hay xã hội, hai đảng đều có tính cách quốc-te cả.

Nhưng đến đây ta thấy hai đảng rõ theo hai đường khác nhau. Cuộc cách-mệnh để giải cấp lao động lén nám lấy chính quyền, cuộc cách-mệnh ấy cần phải thế nào ? Có cần dựa vào trình độ tiến-hóa của giai cấp lao động trong một xứ nhất định, hay là cần lấy sức mạnh thừa cơ hội doạt lấy chính quyền ? Đây là then chốt của sự chia rẽ hai đảng cộng sản và xã hội quốc-te.

Theo đảng xã hội quốc-te, cách-mệnh có nghĩa là cách-mệnh về xã hội. Trái lại với đảng cấp tiến-xã-hội, đảng xã hội quốc-te tin rằng thay đổi xã hội không thể chỉ dựa vào những sự cải cách từ bên và liên tiếp ; một ngày kia, lúc xã hội tư bản biến thay đã bị cải cách nhiều rồi, là lúc phải có một cuộc cách-mệnh để thay đổi hẳn những nguyên tắc nền-tảng của xã hội ấy. Để từ chế độ tài sản hiện hành đến chế độ sung công của chủ nghĩa xã hội, thế nào cũng có một lúc người ta không thể cải cách mon man được nữa : sự tiến-hóa từ tốn lúc đó sẽ ngừng lại, để chờ lại cho cuộc cách-mệnh. Con gà con lúc ra

đời cũng cần phải mổ vỡ cái vỏ trứng bao bọc lấy nó. Sự sinh nở nào cũng là một cuộc cách-mệnh ; một xã hội mất, một xã hội khác sinh, là lúc có sự đau đớn, sự phả hoại xảy ra. Xem đó thì ý tưởng cách-mệnh xã hội hợp với luật thiên-nhiên, hợp với thuyết sinh-vật tiến-hóa của Darwin.

Vậy theo đảng xã hội, thay đổi xã hội cần phải có một cuộc cách-mệnh về chính-trị mới thành hoàn-hảo. Nhưng cuộc cách-mệnh về chính-trị, cuộc chiếm đoạt chính-quyền, nếu chỉ có thế, thì không xác dù được. Đảng xã hội không muốn có những cuộc cách-mệnh chính-trị với vàng, chửa hợp với trình độ dân-chủng. Những cuộc cách-mệnh về chính-trị chỉ có kết quả tốt khi nào có thể đưa đến ngay được một cuộc cách-mệnh về xã-hội. Mà muốn được như vậy, trước cuộc cách-mệnh phải có cuộc dự-bị, chính-trong-tri nǎo người ta đã. Cần phải tuyên-truyền cho ai nấy biết rằng chế độ sung công tài sản là hợp với lẽ-phải, hợp với sự trật-tự, với sự bình-hạnh, với sự tự-do, thì mới có thể đem chế độ ấy thay vào chế độ tài sản hiện hành được. Cần phải xép đặt và khuêch-trương những cơ-quan lao động hiện có trong chế độ tư-bản, cần huấn-luyện-giai-cấp lao động, mới mong có thể tổ-chức được một xã-hội mới. thí dụ trong xã-hội mới, buổi đầu, các nghiệp đoàn sẽ là nền-tảng của chế độ xuất-sản, các hiệp-xã (coopératives) sẽ là nền-tảng của chế độ phân-phát-phẩm-vật. Nếu những nền-lảng ấy không rộng rãi vững-vàng, thi dusk tuyên-hành hàng-nghìn-dạo luật để thay đổi xã-hội, xã-hội vẫn không thay đổi được.

Đối với đảng cộng-sản, điều cốt-yếu là cuộc cách-mệnh về chính-trị đã. Phải cần đem hết sinh-lực, hết tinh-thần ra phẩn-dầu cho tới cùng để doạt lấy chính-quyền, rồi mới mong cải-tạo xã-hội được. Những công-cuộc cải-cách

nhỏ trong xã-hội tư-bản chỉ là những giây-trói buộc một cách khôn-khéo giải-cáp lao động trong chế độ biền-hành mà thôi. Vì thế cho nên đối với những công-cuộc cải-cách trong xã-hội, dầu có lợi cho giai-cấp lao động, đảng-cộng-sản cũng giữ một thái-dộ thô-rõ, lạnh-nhat. Muôn thành-công, không có gì khác là huấn-luyện lấy một số đồng-chí trong giai-cấp lao động, để hết-sức chiếm-lấy chính-quyền, rồi lúc dâng được chính-quyền rồi, mới có thể hủy-chế độ tư-bản thời-lập-nên-xã-hội mới. Giai-cấp lao động lúc đó sẽ giữ lấy quyền-độc-tài trong xã-hội để trừ phả-bằng-dù mọi cách sự-chống-cự của giai-cấp-tư-bản, liên-lạc-giai-cấp-laodong với quần-chúng, công-nóng, rồi tổ-chức-nên một xã-hội mới, trong đó không còn giai-cấp phan-biệt nữa. Nếu không-thể, sự-chiến-dấu sẽ dưa-giai-cấp-laodong đến-sự-bại-vong. Nếu chỉ có hết-sức-lập-thành-chánh-đảng, rồi cố-đạt chính-quyền trong vòng pháp-luat của chế độ tư-bản thi không sa-khoi cái-kết-quả chán-nản kia được. Là vì giai-cấp-tư-bản sẽ chống-cự lại mọi cách-manh-liệt, mà giai-cấp-dó-chống-cự rất dễ thắng, vì họ có-tiền-tài, có-tổ-chức, có-pháp-luat-về-phe-với-họ. Đảng-xã-hội ở các nước-Anh, Đức, Thụy-Sĩ, Na-Uy, Áo cũng đã có lần-lên-cầm-quyền-chính, nhưng không-lúc nào đem chủ-nghĩa-xã-hội thực-hành được. Ở Đức, họ đã dưa-dân-chung đến-sự-dột-tài-của Hitler, ở Áo cũng-vậy.

Hai đảng-xã-hội và cộng-sản-chính-kien khác-nhau như-thế, khác-nhau vì ý-tưởng-về-thể-tài của sự-giai-cấp-tranh-dấu. Một đảng-xã-hội, thi muôn-dự bị cải-cách cho sẵn-sang trong chế độ tư-bản-dâ, rồi đến-lúc chín-chắn mới có cách-mệnh. Một đảng-xã-hội, muôn-cách-mệnh-trước-dâ, rồi mới-cái-cách-sau. Vì hai ý-tưởng-chính-kien khác-nhau ấy, hành-vi của hai đảng-cũng-sinh-ra-khác-nhau. (Xem tiếp-trang-sau)

Hoàng-Đạo

Cảm chung hàng tuần ...

HỘI QUỐC LIÊN THỦ NHẤT ĐÃ CHẾT RỒI ?

Thời Chiến quốc, Tề-Hoàn-Công nhờ tái chính trị của Quản Trọng dâng địa vi bá chủ mà hợp lâm nước chư hầu ở đất Thao để tôn phu nhà Chu đã suy nhược. Tuy dĩa tiếng tôn phu nhà Chu, nhưng kỵ thực chỉ cốt gáy vây cánh để mong dân áp nước Sở thế cõ.

Rồi lại đến lượt Sở nhà tái chính trị của Bách-lý-Hè mà bá chủ chư hầu... Rồi lại đến lượt một nước khác cho tới khi nhà Tần lên ngôi hoàng đế.

Hơn hai mươi năm thế kỷ sau, Pháp và Anh hợp các nước Âu châu ở Genève để tôn phu Hòa-binh đã lung lay. Tuy dĩa tiếng tóm phu Hòa-binh mà kỵ thực chỉ cốt gáy vây cánh để mong dân áp nước Đức vừa bại trận.

Nhưng nay đã sắp đến lượt nước Đức bá chủ chư hầu chia?

Điều ấy chưa rõ. Nhưng thay Đức « hầu » Hitler diễn thuyết luôn đe tôn phu Hòa-binh thi kẽ cõng đáng sợ :

Hội Quốc liên thứ hai sẽ thành lập chẳng?

Thời Chiến quốc, ngoại sự tôn phu nhà Chu, Tề-hoàn-Công còn đặt ra năm điều cảm rất quan trọng :

- 1.) Cảm lấp giòng nước chảy;
- 2.) Cảm ngắn trờ viếc đồng thóc;
- 3.) Cảm đùi con trưởng;
- 4.) Cảm tay thiếp lám vợ;
- 5.) Cảm cho dân bà dự vào việc chính trị.

Nếu Đức hầu mà bá chủ Âu-châu thì thê nào cũng có nhiều điều cảm quan trọng như thế, để báo đáp lại những điều cảm mà Hội Quốc liên thứ nhất đặt ra cho riêng mình Đức được hưởng, chẳng hạn như cảm có tần chiến trong lượng quá 10.000 lần, cảm có máy bay chiến đấu, cảm có tàu ngầm, v.v. Vậy những điều cảm của Đức hầu nếu Đức hầu bá chủ Âu-châu sẽ là nhẽn gì?

Chắc thê nào cũng có :

- 1.) Cảm người Do-thái được sống ở nội địa Âu-châu;
- 2.) Cảm dân được phép nghèo đói vì nghèo đói thi sẽ thành và sẵn và sẽ theo chủ nghĩa cộng sản mãi;
- 3.) Cảm lấy vợ nếu không thuộc giống Aryen;
- 4.) Cảm có đảng phải trù đảng chử thấp ngoặc;
- 5.) Cảm những nước láng giềng nhô của Đức được độc lập.

Cảm năm điều cảm nhu ở thời Chiến quốc.

Trong khi ấy chẳng rõ Nhật hầu đã bá chủ các nước chư hầu ở Á-châu để tôn phu.. Nhật hoàng chia? Và đe nghị năm điều cảm gì chia?

Những sự so sánh trên kia khiến ta thấy Quản Trọng dâng là ông tõ của chủ nghĩa để quốc ở Á-dông.

Điều ông thay tõ của chủ nghĩa xã hội cũng ở thời chiến quốc. Đó là Đầu-đỗ ô-đồ-tu-Tz-Vân.

Vừa được cát lám linh doanh nước Sở (gần như thủ tướng) Đầu - cǎu - ó - đỗ bắt bao nhiêu những ấp rieng của các quan triều thần đều phải nộp một nửa vào công khố, thi hành ngay từ họ Đầu trước. Các quan đều phải theo lệnh cả. Đó là cách đánh

thue tu sản, hòn nứa, cách sung công các tu-sản như các nhà máy, thời nay vậy.

Sử ký nhân loại, quanh di quần lai, có gì mới là đâu!

Nhưng ở nước Nam ta? Từ ngày ông Phạm-Quỳnh thủ tướng Trung-kỳ lên cầm quyền chính, chẳng hay đã một lúc nào ông lớn vồn có ý tưởng bá chủ chư hầu chia? Nhưng, than ôi, ông lại theo vương đạo. Vâ, than ôi, chẳng chăng có những nước chư hầu nào bị bẹp, thực bị bẹp cả, để ông có thể bá chủ được!

Kế ông Vũ-dinh-Dy còn thiết tha với bá đạo hơn ông nhiều. Vì ông Dy đương tha thiết... suông với cái thuyết Đông Dương liên hiệp. Tôi rất mong cho cái ông Quản Trọng non ấy cái sự trung thành với cái thuyết hay ho của ông. Vâ chông có cuộc hội họp các nước chư hầu Bắc, Trung, Nam, Mèn, Lào ở thành phố Hà-nội để đề nghị kí l ký một vài điều cảm, chẳng hạn như :

- Cảm uống rượu.
- Cảm hội họp.
- Cảm vui cười.
- Và cảm... Tự do.

Khái-Hưng

BÁO MỚI

Chúng tôi đã nhận được tờ báo Aéro-Club du nord de l'Indochine (lithi hàng không phía bắc Đông-duong), tờ báo có kích về nghề hàng không xin này.

Xin giới thiệu cùng độc giả Ngày Nay.

9 giờ tối thứ bảy 16 Avril ở nhà Hát Lớn

sé diễn

KIM TIỀN

của VI HUYỀN ĐÁC

Giải thưởng Tự Lực Văn Đoàn về kịch — THẺ LỨ dàn cảnh

đo đoàn ANH SÁNG tõ chức để giúp vào quỹ

DỰNG TRẠI ANH SÁNG Ở PHÚC XÁ VÀ THÔN ANH SÁNG

Ở VOI PHỤC

HỘI ĐỒ CÓ BẢN VẼ KHẮP CÁC NƠI

Sẽ không quyên tiền và không bán chương trình

Có nhiều trò vui phu rất hay

Có nữ học sinh trường Brieux hát những bài ca Ánh Sáng và học

sinh trường Thăng Long giúp sức vẽ những trò vui trong khi nghỉ

Tiền các ngài bỏ ra mua vui trong một tối sẽ đem lại cái vui mãi cho dân nghèo được ở nhà Ánh Sáng

BANG XA HỘI VÀ

BANG CỘNG SAN

(Tiếp theo trang trên)

Một đảng viên xã hội mong yêu cầu những cuộc cải cách có lợi cho họa thuyền và từ từ đi đến sự thay đổi xã hội; một đảng viên cộng-sản cần phải quả quyết hằng hái, phục mệnh lệnh của đảng và lúc nào cũng sẵn sàng để chiếm đoạt chính quyền. Đổi với sự chiến tranh, thái độ của hai đảng cũng vì thế mà khác nhau: đảng xã hội thiên về hòa bình, vì sự chiến tranh làm cho những cuộc cải cách chậm lại, đảng cộng sản thiên về chiến tranh vì chiến tranh là một cơ hội để đảng đoạt chính quyền.

Đối với sự khủng hoảng về kinh tế xã hội hiện thời cũng vậy, đảng xã hội có tìm phương pháp để chữa cho khôi thiệt thời đén giải cấp lao động và tuyên truyền cho mọi người biết rằng những sự khủng hoảng ấy sẽ không có trong chế độ xã hội; đảng cộng sản thì trái lại mong có những sự khủng hoảng như vậy, vì có khủng hoảng, quân chúng mới khỏe cõc, mà quân chúng khỏe cõc dễ sinh ra phẫn uất: cuộc cách mệnh về chính trị của đảng cộng sản mới nhân đó thành hiện được.

Áy đó, chì vi mỗi đảng hiều nghĩa chữ « cách mệnh » khác nhau, mỗi đảng theo một thê tài tranh đấu khác nhau, mà hai đảng xã hội và cộng sản có khi phản đối nhau, hành vi nhiều khi trái ngược nhau.

Hoàng Đạo

Giải thưởng cuộc thi Sô Mùa Xuân

Về các giải thưởng cuộc thi Sô Mùa Xuân có tặng một số phiếu trix 10%, để may quần áo lót à hiệu La Ligne. Nhưng hiệu này đã đóng cửa; chúng tôi đã có những phiếu trix ở hiệu may Đỗ-hữu-Hiếu thay vào.

N.N.

HỘI TRUYỀN BÁ

HỌC QUỐC NGỮ

(Association pour la Diffusion de l'Enseignement du Quoc-ngu)

Hôm qua, lùa mười một giờ rưỡi, ban đại-biểu của hội đồng tri-sy tam thời Hội truyền bá học Quốc-ngữ đã đến yết kiến quan Thông sứ.

Ông Châtel tõ v̄ hết sức tán thành những sáng kiến của ban tõ chõ và hứa sẽ làm cho hội được phép chính thức một cách nhanh chóng.

Sau khi xem qua bản điều lệ và danh sách hội đồng tri-sy tạm thời, ông Thống sứ có hỏi thăm cách tõ chõ của hội sau này và tố long mong không bao lâu hội sẽ có chi nhánh ở các tỉnh lõn như Hải-phòng, Nam-định, Hà-dông, Bắc-ninh v., v.. Ngài lại còn vui lòng nhận chức danh dự hội trưởng.

Mãi đến ban 12 giờ, ban đại-biểu mới từ già phu Thông sứ.

Nay mai, hội đồng tri-sy tạm thời sẽ có cuộc hội họp để bàn về phương pháp cõi động.

CÂU Ô

Xin việc làm

Trê tuổi, có bằng D. E. P. F. I muốn tìm một chỗ dạy học tối ở Hà-nội để học thêm.

Hỏi M. Vũ Quốc Trinh, 16 Cité Immobilière Hanoi.

Đán bà-trê tuổi; đứng dán; lanh lý; thao về buôn các mặt hàng rải vóc iua. Muốn tìm một việc bán hàng ở ngay Hà-nội. Xin hỏi Mme Thủ, 73 Rue des Papiers Hanoi.

Thiến niên đứng dán, đã học qua lâm thứ tư ban thành chung, muốn tìm một chỗ để dạy học ở Hà-nội.

Viết thư cho M. le Directeur de l'Ecole Ich Hữu n. 423 rue Bach-Mai - Hanoi

Trê tuổi, hiện đang học ban là tài, muốn tìm một chỗ dạy học ở tu già. Tiền lương lấy dù sống.

Hỏi nhà số 255, Bach-Mai, Hà-nội.

(Xem trang 23)

CHÍNH SÁCH « NO BUNG »

ONG WARREN trong *Thiên Báo*, (*Le Temps*) sẵn sỏi đến dân thuộc địa chúng ta một cách thiết tha làm. Sau khi nhặc lại câu nói của một vị thủ hiến Đông Dương về chính sách làm lỏng nêu dân bản xứ, ông Warren bảo rằng nếu dân thuộc địa ăn không đủ no, mặc không đủ ấm, thi lối sống không phải là ở chính phủ thuộc địa, vì chính phủ ấy, có khi thiếu sự tố chức hoàn hảo, nhưng bao giờ cũng sẵn lòng tâng tay với thuộc địa.

Thế nghĩa là lỗi ở dân bản xứ thôi. Ai bảo dân bản xứ không giàn có đề ngoài những số tiền lớn mua hàng rất đắt cho các nhà xuất sản của mảnh quốc, ngoài thuế thám, thuế rượu, thuế mua, thuế thuốc phiện và trảm ngàn thứ thuế khác, còn tiền mà đắp để thật lợn để chống với nạn lợn, mà nuôi lấy lợn bò heo bò nhóc, và để sống một đời đầy đủ, sung sướng?

Ai bảo dân bản xứ mỗi nhà không chứa lầy một kho vàng để mà cung cấp vào obing việc ấy? Đã không được thế thì còn kêu ca gì nữa, ngheo khổ thì chịu vậy, đói bụng thì chịu vậy mới là người biết điều.

Chính sách « no bung »! Thật dàn An-nam không còn mong gì hơn. Là vì họ đương đối. Nhưng họ mong sướng thi không đủ no, cũng như chính phủ nói sao thi không đủ cho chính sách ấy có kết quả được. Muốn chữa bệnh, phải tìm căn, vậy muốn cho dân thuộc địa no, cần phải biết vì làm sao họ đói. Cần nguyên bệnh đói của dân An-nam tưởng chính phủ cũng đã thừa biết; tuy phứa tạp, can nguyên ấy đại khái không qua mấy điều này:

Một là quyền lợi của nhà xuất sản Pháp trái với lợi quyền của dân bản xứ. Thuộc địa là cái gì nếu không là một thị trường cho hàng hóa của mảnh quốc? Dân bản xứ mua đắt thi chịu thiệt vậy, lợi của các nhà xuất sản, của thương mại mảnh quốc trước đâ. O các nước

Nay mai sắp có :

SỐ ĐẶC BIỆT

THANH NIÊN
của

NGÀY NAY

NGU'O'I va VIEC.

MỘT MẠNG NGƯỜI

vẫn minh, thi thuế doanh đánh cao là để che chở cho công nghệ trong nước, & thuộc địa đánh thuế doanh cao là chỉ để che chở cho công nghệ của mảnh quốc. Còn công nghệ của thuộc địa, sống chết không lấy gì làm cần cù. Mᾶ người ta cũng không muốn cho thuộc địa có công nghệ nữa, vì người ta sợ sẽ tranh mất thị trường của người ta. Sự thực là như thế, nó không tốt đẹp gì, nhưng nó là sự thực.

Hai là quyền lợi của những nhà đại tư bản hâm mảnh quốc đem tiền khai thác ở thuộc địa trái với quyền lợi của dân bản xứ. Các nhà đại tư bản đem tiền sang Đông Dương lập nhà Bằng, lập sở mỗ, giồng cao-su chỉ nghĩ đến một điều: lấy tiền vào túi của họ. Còn dân bản xứ, có khô so, có chết đói đến hết, cũng không hề gì đến họ cả.

Vậy chính sách làm no bung dân thuộc địa cần phải đi trái với lợi quyền của các nhà xuất sản Pháp và các nhà đại tư bản Pháp, một sự xem ra khó khăn lắm. Cho nên, dân bản xứ vẫn đói bụng như thường.

TÚ-ly

BAO LUẬT VỀ BẢO GIỚI

CÁCH đây ít lâu, Ha-ngbi-viên bên Pháp có bản định về đạo luật cấm không cho xuất bản ra ngoài quốc những tờ báo dâng các bài xét ra có hại cho nước Pháp. Trái lại với lời người ta dự đoán, cuộc tranh luận — tuy vẫn đe dọa là một vấn đề khó khăn — rất là vẫn vẹn. Và cuộc tranh luận không đi tới cùng, hoãn lại một hôm khác.

Trong buổi tranh luận đầu tiên, người ta nhặc lại lời các danh nhân về việc đó. Phản đối bản đe ám mà ông cho là phạm vào sự tự do của

báo chí, ông nghị Drouot nhặc lại lời nói của :

Anatole France: Sự tự do chỉ có hiệu quả khi nào đầy đủ và hoàn toàn.

De Bonal: Chính-phủ có thể iỏi loan về những điều nhà báo nói, nhưng chính-phủ có thể tan nát về những điều nhà báo không nói ra.

Ông Drouot còn nhặc lại một bài của nhà viết báo Duclos; ông này, năm 1770, có phân nán về sự báo chí bi-kèm duyết, và tố nỗi bất bình của ông mà nói đến con... voi, với câu sau này :

— Ấy chính là con vật hơi to lớn một tí, mà nhà báo có thể nói đến không việc gì!

cho ông Marrane cộng sản. Đến vòng thứ ba, ông Thomas rút đơn ứng cử mà không nói rõ là nhường phiếu cho ông Marrane, khiến ông Constant ở hữu được trúng cử

Báo *Trung Bắc* ngày 14 Avril 1938 : Cố việc phản rẽ trong đảng liên hiệp xã hội.

Paris 11 Avril — Về cái kết quả hôm trước trong cuộc bỏ phiếu bầu thương nghị viên ở hạt Seine, các ông Violette nguyên quốc vụ khanh, Paul Boncour nguyên trưởng bộ ngoại giao và ông Brandon nghị viên hạt Paris, đều xin từ chức, thoát ly khỏi đảng xã hội. Cố Violette thi lâng làm chánh văn phòng Bộ trưởng công an, Georges Thomas, người trong đảng liên hiệp xã hội. Suốt trong hai vòng đầu, ông này ra tranh cử với ông Marrane, người đảng cộng sản được nhiều phiếu nhất. Đến vòng thứ ba, ông Thomas rút đơn ra, ông nói rằng để nhường ông Marrane, ông Violette trong chiến tuyến bình dân.

Việt-báo ngày 14 Avril 1938 : Tiong đảng xã hội cộng hòa liên hiệp.

T. L.

ÚM BA LA ! CÀ BA CÙNG PHAI

Báo *Đông Pháp* ngày 14 Avril 1938 : Đảng xã hội cộng hòa hợp nhất bị chia rẽ.

Paris 11 Avril — Sau cuộc bão cử một nguyên lão nghị viên ở quận Seine, ông Maurice Violette, nguyên lão nghị viên, nguyên long trưởng, ông Paul Boncour, nguyên lão nghị viên, nguyên thủ tướng và ông Paul Brandon, thủ dân nghị viên, đã ra ngoài đảng xã hội cộng hòa hợp nhất (thuộc Mặt trận Bình dân).

Ông Maurice Violette bắt bình về thái độ của ông Georges Thomas có chán trong đảng đó, trong cuộc bão cử trên. Trong hai vòng đầu, ông Thomas ứng cử, làm thiệt thời

Par's 11 Avril — Sau cuộc bão cử nguyên lão nghị viên ở quận Seine mà ông Marrane, cộng sản được trúng cử (!) ông Maurice Violette, nguyên lão quận Eure-et-Loir và circa long trưởng, ông Paul Boncour nguyên lão quận Lot et Cher, cựu thủ tướng và ông Raoul Brandon, nghị viên Paris đã từ chức đảng viên đảng xã hội cộng hòa liên hiệp.

Vây bão nào nát đảng?

Có một chỗ ba tờ báo gấp nhau lá cung ra ngày thứ năm 14 Avril và cùng đăng tin Paris 11 Avril.

Thế mới biết làm bão đã khó.
Mà dịch báo lây lại khó hơn.

NHỊ LINH

CELLES QU'ON N'EMBRASSE PAS

Combien de femmes font elles-mêmes leur malheur en pensant que des lèvres voyantes et violenement fardées peuvent enchaîner le cœur d'un homme. Ces lèvres épaisses, trop maquillées, « on ne les embrasse pas ». Ces cruelles déceptions n'arrivent qu'à celles qui ne connaissent pas encore le nouveau rouge « GUITARE » — tenace et sans trace. — Il donne en effet, dès la première application, la beauté naturelle de la santé et la fraîcheur de la jeunesse qui font toujours l'admiration du sexe masculin. Grâce au « Kissfix le rouge « GUITARE » tient toute la journée sans que vous laissiez la moindre trace, quoi que vous fassiez. Dès le premier essai, vous serez persuadée et rien ne vous fera plus renoncer à l'une des plus belles choses que la vie peut donner à une femme. Le rouge « GUITARE » existe en huit teintes nouvelles, toutes transparentes et lumineuses. En vente partout en étui luxe : 2p.50 et 1p.20 ; tube d'essai pour un mois : 0p.30

AGENT EXCLUSIF:
COMPTOIR COMMERCIAL 59, Rue du Chanvre — HANOI

TIỆC KỶ NIÊM BA MƯƠI NĂM CỦA PHÁI BỘ ĐI TÂY (1908)

« Thủ bấy xưa rồi ở làng Phúc-xá (Gia-lâm) có tiệc làm tháp chu niên của phái bộ năm 1908. »

Tiệc làm tại dinh làng Phúc-Xá là lăng ông Nguyễn-thừa-Đạt năm nay phải chia dâng cai; ông Đạt có xuất thân tiền đề làm tiệc mừng lâm vi phái bộ vẫn còn sống cả. Cố bảy cuộc khieu vũ hành lễ chúc thọ và có mồi cúng Võ Hiền, cụ thiêu Võ Tông đốc Hà-đông, cụ Hiệp tá Ng-năng Quốc, v. v... dư lê. Dân chúng tới xem có tới vài nghìn người. Khi các quan khách tới, liền cất âm nhạc chiêng chõng, rồi các cô dàn sấp hàng mặc áo màu điều, khăn xanh chít vành giày, lê ba tuần, luân thứ nhắt dang cánh dáo và cảnh hoa thiên tuế, luân thứ nhì dang ruyra, tuân thứ ba dang bánh ». (Tin các báo)

Tám ngài phái bộ đi Tây,
Linh đình làm... giỗ, nhớ ngày Âu
du.

Thường xuân, chén tạc chén thù,
Rượu ngọt, gái đẹp, lu bù cùng
nhau.

Đầu trò có bọn cỏ dâu,
Áo điều diễm với khăn màu thanh
thiên.

Ba tuần tết tó, tết tiên,
Cứ theo nghi lễ đặt riêng lè lung!
Tuần tiên, múa dịp đánh bong,
Dâng cảnh thiên tuế và bong huê
dão.

Ý mừng tám cù niên cao,
Mà tám bắt lão, lúc nào cũng
xuân...

Tuần nhì, chuốc rượu ái-ân,
Sau dâng « bánh thánh » vào tuần
thứ ba.

Hát mừng tám vị, năm xưa,
Bi-Tây đến chốn, về nhà đến nơi.
Chỗ là ba chục năm giờ,
Bao phen sao suyển, cuộc đời đổi
thay.

Thé mà phái bộ đi Tây,

« Bát tiên quá hải » ngày nay vẫn
còn.

Sống mà vui với nước non,
Gái tơ mơ mòn, rượu ngọt nồng
nàn.

Trong dinh quan khách cỗ bàn,
Vòng ngoài dân dối hàng ngàn
xúm đông.

Há mõm, lõi mắt đứng tròn,
Chúc thăm các cụ các ông muôn
dời...

TÚ MỞ

TÁI BÚT

PHÁI BỘ VÀ... PHÁI BỘ

Nghé dồn những phái bộ,
Mán, mợi, mèo, mường, thò...

Năm nay qua Hà-thành,
Dự vào cuộc Hội chợ.

Muôn nơi gươong các ngài,
Cùng sửa soạn làm cỗ
Kỷ niệm ngày kinh du,
Tiếng thơm lưu vạn cõi...

TÚ MỞ

PHARMACIE TIN THẦM HOÀNG TÍN

Pharmaciens de 1ère classe

5 et 7, Rue Neyret,
Place Neyret, HANOI

Hiệu thuốc Tây Vườn hoa
của Nam

TEL 380

Thuốc mới giá hạ

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE PARIS-POUSSE
2, Rue de
Nguyễn-Trung-Hiệp
HANOI

?? 1936
XE KIỀU MỚI

Gặp khi gió hép mưa đón,
Đừng xe "AN THAI" chẳng
con cá gì.

Có bán đủ cả: Vải, Sá, Lốp
và đồ phu tùng xe tự.

Nay mai sẽ xuất bản :

NGÀY NAY SỐ ĐẶC BIỆT « THANH NIÊN »

Lần đầu, một cuộc điều tra rộng rãi và đầy đủ về Thanh Niên nước nhà Về những vấn đề quan trọng đối với Thanh Niên ta hiện giờ.

Những mối lo nghĩ, băn khoăn của Thanh niên.

Những hoài vọng, và lý tưởng của Thanh Niên.

Thanh Niên ta đi đâu?

Tương lai của Thanh Niên nước nhà.

Tất cả những vấn đề hiện thời của Thanh Niên mà Số đặc biệt NGÀY NAY sẽ giải bầy bằng một cách通俗.

NGÀY NAY SỐ ĐẶC BIỆT « THANH NIÊN »

Chúng tôi mong các bạn đọc sẽ gom góp ý kiến và cộng tác với chúng tôi về số đặc biệt này cho được hoàn toàn
Số có một mục « Thanh Niên diễn đàn » để các bạn trẻ bày tỏ ý kiến.

CUỘC DIỄM BÁO

Làng báo

T lâu nay, làng báo đã thêm được vài tên đình mới ở Bắc và Trung. Mới đây, lại có tờ Chuyên Đời xuất bản ở Haiphong, và tờ Đất-viết sắp xuất bản ở Huế. Và nghe đâu tờ Phu-nữ thời dam cũng lại sấp tái bǎn nay mai.

Trái lại, không hiểu vì lẽ gì, tờ Bắc-hà và tờ Phu-nữ số gần đây không thấy tăm hơi.

Một chút thời

CHÚNG ta đã quen với cái lối tờ mờ và bê rạc của một tờ báo hàng ngày, nhưng vừa đây, họ đã có thể làm ra ngay nhiên hơn nữa, và sự vở lẽ - đẽ kh้อง nói hơn - của họ thật không có bở hồn nào.

Trong một tin thời sự, đã dành rằng họ cố tìm ra những lì mi bẩn thỉu mà họ tưởng cần để vừa lòng độc giả. Nhưng đến trước một người đã chết, tri to mồ của họ cũng không tha.

Như vừa rồi, việc một người bồi và nhân tình tự đái là một dịp cho họ tòm tòi, nói đến cả « khuya quẫn » của « gười chết », « quấn yến lên đùi » của cô thiếu nữ, v. v... nhiều câu như thế nữa mà vì kinh trọng các độc giả, tôi không kể ra đây.

Thật là bất nhã, bẩn thỉu và ghê tởm.

Rồi, cũng trên một tờ báo hàng ngày khác, nhân vụ một thiêu nůi ở quê nhà lèo Hán-nội tự tìn, họ cũng tìm tòi những tài liệu làm như bẩn thỉu danh của người chết, nghĩ ngói cái « triết tiếc » của người bạc mệnh ấy, và nên lên một bài học vở ích và khôi hài mà họ tưởng là hóm hỉnh lảm.

Trước một người đã chết, họ cũng không thèm. Hay họ là những con chim điêu hâu chỉ thích mùi thịt rữa, nhảm nhí nhâns cái ướn nát một cách thòm thèm?

Độc giả chúng ta chỉ cầu cho họ có một chút tự trọng, một chút thôi!

Cái hộp thư

T RONG làng báo ta thật có nhiều sự kỳ lạ.

Như cái hộp thư. Hộp thư là một chỗ dành riêng cho nhà báo khi cần trả lời cho các bạn đọc về những việc báu vở, những câu trả lời mà ai đọc cũng được, không hề gi.

Nhưng mấy nhà báo ta đã đem hộp thư trên bao làm một cái hộp thư riêng của mình, nói những chuyện tư tu không nên nói.

Còn như một độ, mỗi ông chủ tờ báo quố: ngũ có cái tên rất là ái quốc, đã đăng trong hộp thư mấy câu, dai khái nói vì quý phu nhân ông ta bị bệnh, nên tờ báo phải xuất bản chậm, v. v. Lâm như sự vở ông ta ốm có liên lạc đến từ báo lâm lầm.

Sự liên lạc có thể có, nhưng đó là một điều không nên nói ra.

Bây giờ, mấy nhà văn sĩ trẻ tuổi lảng man họ. Họ dùng Hộp thư để làm nũng với những ban già của họ có những tên rất đẹp.

Chúng ta thường được đọc, đại khái là: « Em Tô Lan, chờ thư em lâm », hay « Em Thúy Liễu, viết đi không anh giận đấy ! », hay « Ban X. nhớ không, buổi di chơi, trên hồ ? »

Và một chút nữa, có ngày họ sẽ viết : « Em no, em kia, anh yêu em lắm », hay « hòn anh đì » chứ chẳng không.

Các ông ấy đều tiền tem, hay muốn khoe với độc giả rằng ta có nhân tình ?

Không nên

T RONG tập báo Chuyên Đời mới xuất bản, có đăng mấy đoạn khôi hài vô-vị và không lịch sự, dưới ký tên « Lê phong, phong viễn lò mò ».

Ai chả biết Lê phong là một nhân vật rất tài tình của Thế-Lữ đặt ra trong truyện « Lê Phong, phong viễn vân » Lê Phong và Mai Hương». Bởi vậy, ai cũng tưởng bài kia do chính Thế-Lữ viết.

Nhưng mà không phải. Vânh vân Thế-Lữ đã cái chết.

Vậy thì sao lại có sự ấy ? Báo Chuyên Đời đã lầm lẩn chàng?

Chúng ta nên mong rằng thế, vì kỹ một cái tên mà ai cũng biết là cha người khác là một việc hệ trọng không nên coi thường.

Thạch-Lam

KIM TIỀN

KÍCH của VI HUYỀN ĐẮC

Diễn lán đầu tại nhà hát lớn Haiphong hôm 19 Février 1938

(Tiếp theo)

ÔNG CHUNG — Ông tưởng tôi không nghĩ đến đó hay sao? Cũng vì tôi nghĩ đến điều đó cho nên tôi mới bảo ông bỏ cái khoán thử năm trong hợp đồng đi, nghĩa là mình cần bao nhiêu thì mình cứ việc lấy, mình không cần thi thời, ông đã hiểu chưa?

ÔNG PHÚC — Bầm, tuy vậy, cai bao khoán không kêu vào đâu được, nhưng nếu họ không có tiền giả cho phu, phu nó làm dày dà, đục để châm, châm đến đục, sở công không yên được a.

ÔNG CHUNG cười — Bởi vậy, tôi mới bắt ép các em phải có ký quỹ. Nếu bao không được than, mòn tiền ký quỹ ấy dùng để trang trải, rồi cho họ nghỉ. (Ông Phúc chúc nói, ông Chung gật gù) Ô, làm công việc phải tính cùi cái không may xảy ra. Nếu cùi gai cũng chờ chảy cùi thi ai chẳng làm được công việc Mác chủ!

ÔNG PHÚC — Cụ đã tính việc gì thi thre là chư đạo .. à, thưa cụ, sang hôm nay, lúi cụ vào mồ, ông Nguyễn Văn-Hòa ở Haiphong ra, ý muốn khát cụ một hụt nữa về mօn nօ...

ÔNG CHUNG — Khát một hụt nữa là thế nào? Không được. Tôi đã cho ông ta khát hai lần rồi, ông ấy chỉ nói đổi quanh

ÔNG PHÚC — Tôi cũng đã bảo ông ấy rằng: không thể được nữa. Cụ đã khoán thử cho ông ấy đến hai lần. Lần thứ hai ông ấy không giữ thói hứa, nay việc đã ra đến tòa, bản án tịch biên đã thành. Còn khát thế nữa nứa. Tôi xem hình như bây giờ ông ấy mới hiểu nên ông ấy tố về thất vọng vòi còng. Lúc ra về ông ấy có nói một câu phẫn uất rằng: nếu cụ không thương tình thì ông ấy chỉ còn một cách là tự tử.

ÔNG CHUNG cười khanh khách — Không biết làm sao ở cái nước An-nam ta có lầm cái giống khỉ thế? Ng người ta không muốn già lại còn tìm cách dọa già, dọa non. Nhị! ông ấy tự thi thiết thân ông ấy khô cho vự con ông ấy, chửi tội cùi gi. Tôi chỉ cần ông ấy già no cho tôi. Có thể thôi. Tiêu của tôi ông ấy vay về ông ấy làm công việc, đến han thi phải già tôi, nếu không già, tôi bắt buộc phải tịch biên lấy bão lịnh là nhà cửa, đất cải của hiệu ông ấy... ông ấy khát mình chẳng qua chỉ là một kế hoan binh; ấy hèm mà đê châm, ông ấy tìm cách, ông ấy chuồn dần hết, đến lúc mình tịch ký ông ấy chờ cái xác ông ấy ra để thi minh à thật ông ấy à? Ngày hôm nay ông viết thư cho thầy kiêm-Hòa ra thi hành, ông nghe chưa?

ÔNG PHÚC — Vâng, tôi xin viết ngày a.

ÔNG CHUNG — À, thế nào? ông có thấy thằng cùi Bich đâu không?

ÔNG PHÚC — Bầm, không a. Tôi chỉ cậu ấy đã biết sự thê rôi thi đậu cậu ấy đã nắm vững về a.

ÔNG CHUNG — Phải, mới lai nօ, còn phải tiêu cho hết số tiền này để chí. Bao giờ cùi tiêm nhảy đồng nhả túi nó thì nó mới bò về đe nó làm mè khác. Góm thật ống xem, tôi nói có sai một tí nào đâu. Tôi đã nhất định tống khứ nó đi, ông còn cùi vật nái xin cho nó mồi thịt là khό. Ông càng giàu có, ông càng phũi giũi chắc lấy cái địa vị của ông. Như thế, còn có việc gì là việc mè ông kiēng, ông không làm đe cô giữ lấy cái địa vị của ông. Bao nhiêu việc mà người không có của gọi là ôi, là biền lận, là tham lẩn, mìn hến đều phũi cho là lẽ phủi để保障 vrey lấy cái giàu sang của mình. Cùi của khό và lài lài là thế đấy, ông nghe ra chưa? Bây giờ làm thế nào được? Minh đã chót đe tay vào cái giường bành xe cùi sự phu quỷ thi chỉ có việc đe cho nó lôi kéo đi. Thật khό có có súc ghi lại được nứa... Ông nói tháng này xuất cảng được bao nhiêu than tất cả rồi nhỉ?

ÔNG PHÚC — Thưa cụ, nám mươi nghìn tấn: kè cùi Tusan Maru nය a.

ÔNG CHUNG — Năm mươi nghìn (ông tinh nhữm) năm làn tim, bốn mươi... bốn trăm nghìn đong... cùi sốt than tiêu thu ở đây được hơn năm mươi vạn đáy... Vậy chư tháng trước bao nhiêu nhỉ?

ÔNG PHÚC — Bầm, tháng trước ba mươi hai vạn. Tôi đã đưa bầu cùi bôm nợ cái graphique từ đầu năm đến giờ.

ÔNG CHUNG — Phải, phải (ông lục trong ngắn rút ra một tờ giấy) Phải, ba mươi hai vạn... (vừa nhìn vào tờ giấy, vừa nói) Tháng nào cũng tăng lên. Được lâm! Nếu công việc cùi chạy đều như thế này trong một năm nứa, ta có thể tính đến việc mè cái mỏ charbon gras ở Mỹ-Dương và mè nhà máy cát dầu sango được. Cát dầu sango bằng than là một

ông ấy không cho «khό» mìn mè cái gì hết. Người ngoài họ có biết thế đâu. Họ cứ tưởng hế có tên cùi là muốn gì được này, là hoàn toàn súng sướng. Tiền không phải là hòn phúc! Càng cao ông lái thi càng dài đòn gánh. Ngày xưa, tần hồn tôi thanh hóa biết chừng nào. Thật tình, bảy giờ tôi chỉ là một tên mè của cái cơ nghiệp

của tôi. Kiem ra tiền không khó khăn, giữ được đồng tiền ấy mới thật là khό. Ông càng giàu có, ông càng phũi giũi chắc lấy cái địa vị của ông. Như thế, còn có việc gì là việc mè ông kiēng, ông không làm đe cô giữ lấy cái địa vị của ông. Bao nhiêu việc mà người không có của gọi là ôi, là biền lận, là tham lẩn, mìn hến đều phũi cho là lẽ phủi để保障 vrey lấy cái giàu sang của mình. Cùi của khό và lài lài là thế đấy, ông nghe ra chưa? Bây giờ làm thế nào được? Minh đã chót đe tay vào cái giường bành xe cùi sự phu quỷ thi chỉ có việc đe cho nó lôi kéo đi. Thật khό có có súc ghi lại được nứa... Ông nói tháng này xuất cảng được bao nhiêu than tất cả rồi nhỉ?

ÔNG CHUNG — Thưa cụ, nám mươi nghìn tấn: kè cùi Tusan Maru nය a.

ÔNG CHUNG — Năm mươi nghìn (ông tinh nhữm) năm làn tim, bốn mươi... bốn trăm nghìn đong... cùi sốt than tiêu thu ở đây được hơn năm mươi vạn đáy... Vậy chư tháng trước bao nhiêu nhỉ?

ÔNG PHÚC — Bầm, tháng trước ba mươi hai vạn. Tôi đã đưa bầu cùi bôm nợ cái graphique từ đầu năm đến giờ.

ÔNG CHUNG — Phải, phải (ông lục trong ngắn rút ra một tờ giấy) Phải, ba mươi hai vạn... (vừa nhìn vào tờ giấy, vừa nói) Tháng nào cũng tăng lên. Được lâm! Nếu công việc cùi chạy đều như thế này trong một năm nứa, ta có thể tính đến việc mè cái mỏ charbon gras ở Mỹ-Dương và mè nhà máy cát dầu sango được. Cát dầu sango bằng than là một

việc hiện thời rất thích hòn khό có chính phủ nào là không đe ý đến. Ở Anh, ở Đức, ở Pháp đều có nhà máy. Cùi đến Nhật-bản cũng đã bắt đầu thí nghiệm. Nước mìn là nước nhiều than đá, nếu ta cắt được dầu sango, cái nguồn lợi ấy không phải là nhỏ. Tôi còn nhớ hồi Âu chiến, chính ông Clemenceau đã nói: «một giọt sango là một giọt máu». Nhân công của miếu lại re, làm là thành. Tôi đã tìm được một ông kỹ sư hóa học đã có làm qua việc này, ở Pháp và; ông tình nguyện giúp tôi...

ÔNG PHÚC — Bầm, việc này mà thành tựu thi cái người vua dầu sango & A-dong sẽ vè eo.

ÔNG CHUNG, cười đắc ý — Vua với chúa gi.. kè ra & nước ta hiện thời chỉ có một mình tôi dám làm những công việc to. Tuy ở trong Nam cũng có mấy nhà tư bản to, nhưng các ông ấy chỉ to & chỗ có nhiều tiền nhiều tài sản chứ có ông nào dám đem những món tiền ra làm việc đàu. Bất quá chỉ mấy gao, ruộng, vườn, cao su nứa nhỉ...

Bà ba ở nhà trong Haiphong

Kia ông Phúc.

ÔNG PHÚC, cười chào — Thưa bà (nói với ông Chung) Bầm cụ còn dặn gi chúng tôi nứa không ạ?

ÔNG CHUNG — Không... ông nhớ viết thư trả lời cho nhà Bàng về việc thắng cùi Bich với cho thầy kiện về việc Nguyễn Văn Hòa. Cố thê thôi.

ÔNG PHUC — Bầm vắng.

Ông cười chào rồi đi sang buồng kế toan. Ông Phúc ra xong. Bà ba di lại bên ông Chung, bà cùi hôn ông.

ÔNG CHUNG — Minh di đâu về đây?

Bà BA — Tôi vừa xuống kho gạo, về đây... Tôi cùi mình!

ÔNG CHUNG — À à! Cái gì thế, minh? Sao?

Bà BA, di ra ghế bánh, ngồi xuống

— Lại cái túi phu nứa kêu ca vè gạo. Ối dà! chúng nó kêu dù thு, gạo

CẤP-TIỀN VĂN-DOÀN

TRỊ-SỰ: 7 RUE CHARRON — HANOI
ĐÃ XUẤT-BẢN: NHỮNG TÁC-PHẨM CÓ GIÁ-TRỊ
MẶT-THÂN (trình-thâm liêu-thuyết) giá 0p80
BÓNG-HOA-RƯNG VÀ ĐỜI PHIỀU-LƯU giá toàn bộ 1.35

BÁC-SĨ MAI-ANH

của TRƯỞNG-XUÂN
KHOA-HỌC, TRINH-THẨM liêu-thuyết

Đang ra từng cuốn nhỏ Op03
và
LOẠI SÁCH «VĂN MỚI», những truyện ngắn trọn lọc
ký, đã được các bạn nhiệt-lit hoan-nghénh. Mỗi tập Op03

lâm chầu, lâm thóc, gạo ủi, kém, cỏ mèo bao. Tôi phát cáu lên tôi mới dồn cho chúng nó một mẻ: gạo mìn mua ở hiệu về thế nào thì mình bán cho họ thế. Cố phải minh làm ra gạo đâu. Nó rẽ tiền thì phải xấu. Lầm cùi li mà đòi ăn gạo tám soan chẳng nuôi, nhô mứt hay sao? Chúng nó tệ quá, minh a. Ai lại chúng nó kêu những cái vô lý như thế đấy.

ÔNG CHUNG — Ấy, cái nghè họ vẫn vậy. Giá bây giờ minh có mua ngay gạo tám vđt cho họ, họ cũng kêu... Mà tôi đã bảo minh đừng có xuống khu làm gi. Đề mặc cho tự cai kho, phu kêu nó làm, tha hồ cho chúng nó kêu.

BÀ BA — Minh không xuống cũng không xong. Không có một hôm nào mà tại cai kho nó không về nó kêu: cùi nó làm đây đà, nó chửi bới. Tôi phải xuống xem có thật đích như thế không, và nhân thđt tôi bão cho chúng nó, chứ có phô đấu chúng nó dám hồn như vậy. Ông! mấy thằng cai thi ấp a ấp ứng, toàn đđn ngoài bắt xuất hồn, byc qua.

ÔNG — Ấy thế mà chúng nó vẫn nói thành nói tướng. Đề rồi tôi thay mấy thằng cai kho này đi mđt được. Tôi đã bảo chúng nó, hé cùi đưa náo nói lái thì cứ roi cá đuối, quất... nhưng minh nói lbi nói, hế minh không có đấy, chúng nó có dám làm gi đâu, hinh như nó sợ tại phu. Thế thi còn làm sao được việc.

BÀ BA — Gờm! lúc tôi mới xuống, tại phu nó nhau nhau cả lại. Hết kêu về gạo, nó giờ đđt cả khõi thói, vãi mực, rong nhạt, thuốc phiện loango. Tôi mới hét lên: Chả có thể thôi. Đứa nào lanh thi lanh, không hinh thi đđt. Cai kho đâu, đóng cửa kêu khòi cho ta...»

ÔNG — Phải làm. Đối với cái quán khòi giấy ấy không có một cái báu tay sát khõi xong.

BÀ BA — Chúng nó còn kẽ nhẽ mãi cho đến lúc phu kêu nó kéo cánh cửa thi đưa nó nhau đưa kia rồi bồng nhiên úa cù vào tranh nhau lanh. Nó làm đđt cả cái dậu chán. Cai nó phải tắt, phải đánh mđt được chúng nó ra mà phát lão lượt. Thật là một đđn lứa, nhẹ không ưa, ưa nặng. Tôi trông thấy mà phải tức cười.

ÔNG — Chúng nó vẫn vậy. Hết không thấy người ta nói gì thi lè nhè, vđt vñnh, mè heo dù thứ, đến lúc người ta quát cho quan lung lại mới rám ráp, đầu vào đáy... Ông! chà, minh không biết chư cái ngày tôi mđt phu cho hàng Wall Cock mới lầm cái lòi rắc rỗi chừ. Suốt ngày, suốt đêm, mấy người ký, mấy người cai và tôi, lúc nào cũng phải ráng sòng & trong lung mà tay thi cầm roi. Nó đóng gấp năm gấp bảy lần ở đây này. Sau nó nhõn nhão quét, tôi phải dựng hàng một tóp nhà ở trên một cái bâi, & giữa song rỗi tát cả chúng nó ra đáy. Thuyền bè cấm hết không cho cai nào lại gần. Thật chán một đđn trâu một đđn bò không khõi bằng. Mút ngót một tháng giờ mới có tàu đến. Lúc lên tàu cũng còn chật vật chán. Minh tính: chinh nó tình nguyên nó xin đì, nó lịnh tiền của minh để lai cho vđt con, ấy thế mà nó chđt tim cách chđu. Cò đđu đường leo lên cầu thang tàu, nó nhảy đại xuống sông...

BÀ BA — Làm công việc to & cái xút náo khõi khéo thđt, minh phì?

ÔNG — Ấy, hế minh mà nhu nhược thi việc gi cũng không hết. Đến công việc, mđt tên phu khõi thđt coi là một người được. Cũng nhu một ông tướng cầm quân, mđt tên quân chỉ là một cđn cùi. mđt tên phu cũng chỉ là một cai khõi cùi thôi. Nếu nghĩ đến nhân đạo thi đừng làm công việc. Nếu còn nghĩ đến nhân đạo thi nên đì tu.

BÀ BA — Cười—Phải làm... à quên, thế nào, miêu? Bà cụ cố bà ta vđt rồi ư minh?

Bà nhìn ông cười
một cách cay đắng

ÔNG — Ố giời! ..không biết làm sao mà lại có người nuông con đđn thđt, khõi biết? Tôi lại phải nhận cái chéque cho nó đđt cho yên chuyện. (chèp miệng) Mà không nhân cho nó thi bà ấy không chịu về cho..

BÀ BA — Gờm thật! Thế nghĩa là mẹ con bà ấy muốn thđt náo là được thđt ấy đấy.

ÔNG — Ô ô, nhưng rồi minh xem. Nhận thi nhau, nhưng thđt nào tôi cũng phải cho nó mđt bài học. Từ nay tôi lại cảm cùa nó đđt cho nó vđt trên ấy với «bà mampus» của nó.

BÀ BA — Thế mđt mới hiểu cho tôi nhá: tôi nhất định không cho thẳng Ngoc nó đinh dáng gi đđn việc mđt nào, là cđt đđe họ không ty nạnh được, họ khõi thđt nói vào đâu được... Ông! Tôi vẫn sợ cái cảnh chồng đđi, vợ ba cho nên khí minh hỏi lây tôi, tôi cđ dám phô lòi ngay đâu. Minh châ khéo thu xếp giỏi nứa di.

ÔNG — Giải hòn chảng giỏi, đđa mấy ai làm vđt lènh minh nào. Quyền hò, bách nạp ở tay minh hđt, cđn gđi nứa.

BÀ BA, sa sầm mặt lại — Tôi không iich cho minh dùng cái tiếng «vợ lè» ấy. Tôi chỉ là một người cùi của minh...

ÔNG, dâu dìu — ...người vợ quý...

BÀ BA — chí lai không à? Tôi lấy minh, tôi chỉ biết có minh, còn ai, mđt, tôi không biết, minh, nghe chửa?

ÔNG — Thi châ vẫn thđt là gì ? Minh?

BÀ BA — Châ vẫn thđt... Châ vẫn thđt ! Thật, lâm lút tôi nghĩ tôi vẫn thấy nó khõi chịu, nó làm sao ấy. Minh phải biết, tôi yêu minh lâm. Tôi yêu minh đến thđt nào, tôi mới chịu như vậy...

ÔNG, cười — Tôi biết rõ, tôi biết rõ...

Ông đứng dậy, dì lại bên bà,
ghé đầu vào đầu bà rồi
vượt vào má bà áu yếm.

BÀ BA, cầm lõi tay ông hôn — Thế đấy, minh a. Minh xem, mđt hòn tai mây chay tuồi đđu, nái đđo xuống sông, xuống bè, thđt nào minh châ chét trước tôi. (nước mắt chảy quanh cái cđp thu ba ca sán) Đến lúc ấy, minh sẽ bô tôi chor chor, minh thi vđt nó con kia.. Lúc ấy ai bênh vực tôi? Tôi nghĩ đến dây lúa, nào thi tôi buôn quả l (nâng giòt nước mắt giò vào mu bàn tay ông. Bà cầm tay ông chui mđt vai châ vào má)

ÔNG, hét sực cảm động — Minh tôi lâm ! Được ty nhiên như minh nghĩ quan ra đđe mà buôn... Dẫu tôi có chét trước minh đđi nứa thi minh sợ cái gi, nào ? Minh không nhớ cùi từ chúc thư tôi viết dao trước..

BÀ BA — Ủ, mà minh đđe nó & dâu rồi nhì?

(Ông, koy chí — Ông trong tú két

kia kia, minh quên rồi à ? Vđt ở trong tú két kia. Tôi đã viết đđn mđch rằng: tôi đđe hết tiền nong, cùa chim, cùa mđi và cái mđo oay cho minh. Còn mđt thẳng cả Bich và con mđt hai đđu có đđy cùi rồi: đinh cơ ở trên bắc và cái ấp ở bđ-ha, ai có phđn nđi cùi rồi kia mđa... Thôi, minh đừng có vđt kia mđa... Tôi không muốn làm cho cái trán này của tôi nhán, (ông vuốt chán bâi) tôi không muốn cái cđp thu ba này của tôi có ngán lè, Ông ôm bâ hòn. Bóng có chuông télephone. Ông, mđt tay vđn ôm bâ, mđt tay nhác máy nói, nghe) Allo! Allo!... à Ông Đan. Phải, tôi đây... cài gi?... Ôngօn cài gi?... à, à lông có chđt khđt không?... Hư!... Hư!... Hư!... Ồ, nếu vđt thi có thđt quan đđt... ông phải cắt tết mđy người nứa lanh vào bón họ mà đđo cho đđch sác, nhđ lấy lanh mđt nhđng đưa đầu đđng.. cùi nhđng đđu lđu nứa... rồi ông cho tôi biết ngay, tôi đđi cùi cách đđi phò... đđt... đđt... Hết giờ, ông vđt ngay nhà giấy tôi bao.. phâ... au revoir Monsieur Đan, à tout à l'heure..

Ông dđe máy nói xuđng,
nét mặt ưu tư.

BÀ BA — Việc gi thđt, hđt minh? Ông Đan, ông ấy nói gi?

ÔNG — Ông ấy bảo cho minh biết rằng nhđng phu, thđt chúng nó rực rịch đinh đinh công.

BÀ BA — Đinh công? Vđlý, tại làm sao chúng nó đinh công, ông ấy có nói khđt, minh?

ÔNG — Chúng nó kêu gạo xđu, kèm đđhng của minh đđt, chúng nó đđi lanh công tiết ngay.

BÀ BA — Chúng nó đđt! Minh là chû bay chúng nó là chû? Chúng nó khđt có quyền đđi cái gi, muôu cái gi hét. Gao khđt phải là tiết à? Đđ hàng khđt là tiết a? Đđ, thường lanh vđt roa mđa được bđn? Minh nghe lôi, mđt kđ xác chung nó, chung nó muốn đinh công, chung nó cùi việc chung nó đinh công.

ÔNG — Bđ đinh thđt, nhưng lanh nảy là lúc minh đang có tâu ản thanh mà chúng nó đinh công thi lôi thời, chậm chẽ công việc, thiết to cho minh.

BÀ BA, nghì mđt tì rồi mới nói — Không cần ông a. Việc xuống thđp chỉ cần cù phu ở cầu. Ta có thđt lấy phu ở nơi khác đđm về làm cho xong chuyến tâu này rồi ta sđt lién.

ÔNG — Bđ náo, trước hết ta cùi phải xếp đđ. Cung quá mđt phâ tay, minh a.

BÀ BA — Tôi cho dàn xếp là nhu nhược. Minh cùi nghe tôi, hđt chúng nó đinh công, không phát tiền, phát gạo, phâ đđi áu cho chúng nó, xem chúng nó làm ra thđt nào. Hđt đđi thi đđu gđt phâ bđ. Hai bđa khđt có cùm thi biết nhau ngay. Phâ thđt cùng quyết cho chúng nó biết tay. Ông cùi nghe tôi..

HA MÂN
(Ký sau dđng hét)
Vi huyễn Đắc

PHÒNG TÍCH

1 là: Cơm no rươi say với ham tinh giục
2 là: An no đđi ngủ, bay ăn no đđi tắm ngay
Phòng-Tich

Lieu một bâu wóng Op25
VŨ-BINH-TAN Âu tú kim tiền năm 1926
18 bis, Lachiray HAI PHONG

Bei-lý phâth hành toàn thđt HANOI: AN-HA 13 hàng Mã (Cuivre) - HANOI
Bei-lý phâth hành khâp Đông-Duong: NAM-TAN 100 Phô Bonnat, HAI PHONG
Cô lính 100 Bei-lý khâp HANOI và
các thđt TRUNG, NAM, BẮC-KÝ, và CAO-MIỀN, LAOS

CUỘC ĐÒI MÓI

TINH THẦN MÓI

TINH THẦN mới trong cuộc đời
trước hết là một vần đẽ luận
lý.

Vì ở gốc mọi sự đổi - mới phải có
một số huân tắc tối thiểu làm
phương châm cho hành vi và dù
các mặt : tri thức và hành thức.
Đấy có thể là những yếu tố của
một lý tưởng, một chủ nghĩa sẽ
phát triển rõ rệt về sau này, để
đưa cả nhân và một xã hội nhất
định, đến một trạng thái nhất
định.

Cái sức mạnh của lý tưởng đương
nhu thuộc về thần bí, và người ta,
một con vật « thần bí » — dù không
để Karl Marx đã quên điều đó —
không phải chỉ để cho « kỹ thuật »
đưa giật.

Nên trước khi nói đến một phong
trào « tân sinh hoạt » để đưa chúng
ta đến một cảnh đời tốt hơn dù về
mặt nào, cả nhân và xã hội, vật
chất hay tinh thần, tôi muốn nhắc
tới cái quan hệ cốt yếu của cái
phản tú luân lý và tinh ngưỡng. Chỉ
việc đổi hình thê mà cho là mình
đã đổi mới thật thì chẳng là dẽ
lắm ! Ta phải đổi tận gốc, từ phía
trong ta. Sự đổi bên ngoài chỉ có
cái giá trị biểu hiện cần, nhưng
không đủ.

Tôi muốn cho chúng ta sâu sắc
hơn chút nữa, nhiệt tâm hơn chút
nữa, và cần nhất là « muôn » được
đến tột, được hoà, vì nếu ta đã mất
đến cả cái lòng « muôn » thì còn
nói chuyện gì được nữa!

Cười cợt là một lối khí của kẻ
yếu, một cách trả thù kẻ hồn minh
và số phận. Nó là một người có
« tri » nhưng không cần phải một
người có « dũng ». Nó có cái nồng
lực phai hơi rất hay. Nhưng đến
cái thời kỳ kiến thiết, ta phải tập
cố những đức tính « tinh cự » hơn:
thắng được số phận, ta không cần
phải nghĩ cách trả thù nó nữa.

Ta có mong thời kỳ đó mau tới
hãy tưởng nó đã tới rồi, và ta cũng
để yên làm mạnh, không chịu an
phàn nữa, thì hãy tin tưởng đi, hãy
« muôn » !

Nếu quý ngài muôn dỗ tốn thời giờ và tiền bạc thi nên dùng một cây đèn manchon hiện

N° 827 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N° 828 — 300 bougies
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N° 829 — 500 bougies
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

Xuôi giọng

THỎI QUEN là một kết quả của sự
lười biếng. Maodon làm khác, nghĩ
khác đà, khác mọi người trước
mình, khác minh, nhất là khác mình
thì bao giờ mình cũng phải suy xót,
tim lồi và mạnh bạo quá quyết.

Trong cao lầu Đông-hưng-viện thời
nay người ta vẫn còn dùng như thời
Xuân thu, Chelsen quốc cài bát nắp để
pha trà và cái chén không quai để uống nước. kè ở vùng Sơn-dông.
Trúc hè, giũa mùa mưa tuyêt, gió
lanh, khi những người qua đường
rét run lây bâng, giũa kẽ hai bàn tay
trong ống lụy áo dày và rộng, mà ở
trong nhà mình dùng bát nắp kia,
chen không quai kia uống nước trà
thơm nồng thì hợp thời, vừa ấm bụng, vừa ấm tay. Vâ bao giờ cũng
hop thời, dù ở thế kỷ thứ năm trước
kỷ nguyên ôi thế kỷ thứ ba mươi
sáu kỷ nguyên.

Nhưng đem cái bát nắp ấy, cái
chén không quai ấy sang xít nồng
này để dùng vào mùa viêm nhiệt thì
thực là một sự lạ lùng của thói quen
Á-dông. Họ đã dùng, ông cha họ đã
dùng, dùng vì tiện lợi, thì họ cứ
dùng theo, dù không tiện lợi. Người
Âu-tay cho đó là một biểu thị lòng
bại ngoại. Không, do chả là biểu thị
sự lười biếng của tri suy xót.

Theo thói quen, ta cho là tôt, là
phải, những cái gì đã có danh là tôt,
là phải. Ta lười biếng không chịu lý luận.
Mà ta lười biếng như thế cũng
chỉ vì thói quen. Thói quen luyện tư
lưỡng ta như luyện cái tay đánh đàn
thao của một người mù.

Nghe nói người kia có tính vị tha,

người này có tính ích kí, ta yên trí
ngay rằng người thứ nhất tôt, người
thứ hai xấu. Trong đầu ta đã sẵn
sang có một bản thông kê khai rõ
các việc tôt, xấu của loài người, và
hắn ắt ta đã học thuộc lòng, nên khi
nghe đọc đến một tên, ta bình phẩm
ngay được : tôt hay xấu. Còn suy xét,

Bài « LÀM CÔNG DÂN » hoán lại
một ký, để thêm tài liệu mới.

nghĩ ngợi mà làm gì cho nhạc tri.

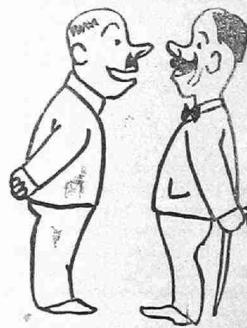
Vậy nếu có người bảo ta : ich kí
là một nết tôt, ta cho ngay rằng người
ág ngang biến ma không thêm chú ý
nghe lời bản cãi của người ta.

Nhưng Ich kí vị tôt đã không là
một nết tôt, hợp nhân đạo.

Nếu ai cũng ich kí, cũng chỉ nghĩ
đến mình thì chắc chắn còn ai phiền
nhieu ai. Minh không muốn người
khác phiền nhiễu mình lão mình
cũng không muốn phiền nhiễu người
khác. Minh không làm hại người
khác không phải vì mình yêu người
ta mà chỉ vì muốn người ta không
lạm hại mình. Đó chí là lòng ich kí.

Bản rộng ra, nếu người cha ich kí
chỉ nghĩ đến mình, thì người con sẽ
chóng biếng tu lấp. Nếu người con chỉ
nghiết đến mình mà không phụng dưỡng
cha mẹ (và cha mẹ cần gì con phụng
dưỡng vì dỗ biếng ich kí để dành tiền
đuống lão) thì có dỗ thời giờ
để làm được nhiều việc có ích cho
xã hội. (Tự nhiên việc làm của mình
có ích chí không phải mình muốn
hay định có ích, vì làm một việc có
ich cho xã hội, mình chỉ cốt có cái
thủ lâm việc áy, nghĩa là mình chí
ich kí, nghĩ đến mình.)

Khai-Hung

— Vợ mày chưa chửa ?
— Vợ tao chưa chửa. Thế còn
vợ mày chửa chửa ?
— À, vợ tao cũng chửa chửa.

PETROMAX RAPID

Bên PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đạt một kỷ-lục mới trong kỹ-nghệ đèn manchon :

KHỎI PHẢI SỐNG BẰNG RUOU ALCOOL :

KHÔNG ĐẦY MỘT PHÚT ĐÔNG HỒ BÃ THẤP SONG CÀY BỀN ;

MUỐN ĐỐT BẰNG DẦU HƠI HAY DẦU SẮNG CŨNG BUỘC

Thiệt là một thứ đèn chế tại Đức quốc hoàn toàn tiện lợi và bền bỉ vô cùng, xưa nay
chẳng có thứ đèn nào sánh kịp.

Đại lý độc quyền sứ Đông-Dương :

Etablissements DAT-ICH — 29, Bd Tongdeophuong, Cholon

Chuyên mua bán dù các kiểu đèn manchon và đồ pha tùng các hiệu đèn.

Làm dân

phóng sự của Truong Lang

I.—[SAU LÚY TRÊN]

Những thuyết của
Truong A. (Tép theo)

NG Phó ngắt lời A.,
giảng cho tôi hiểu
rõ hơn :

— Truong A. của
tôi đây, khỏe là lâm.

Hắn đã từng đi ăn cướp. Một
minh một búa, đứng chiến cho
«quân lương» thảo. Không những
thế, hắn lại còn quay lại, phá vây
để cướp một thằng trong bụi
thương, chém chạy...

Truong A. gật gù, nửa khoe,
nửa nhăn :

— ... mà thoát như thường !
Hai ông tính, dân làng ấy mà !
Đến lui «tốt đen» có sống mà còn
chẳng nước gi nữa là !

Ông Phò nói tiếp :

— Tốt đen tức là lính cơ. Tôi
sở-đĩ căt nhắc A. lên lâm Truong
để làm cánh tay phải cho tôi cung
vi thế. Sợ Truong A. tức là sợ
tôi, thê mả có ngờ đâu...

Ông nhìn A. :

— Anh còn nhớ không ? Một
đêm, tại anh báo tôi có bọn trộm
đang chở muối lận, có thê «lâm
tiền» được ! Tôi tin có các anh,
giông giặc xuồng thuyền khám.
Chúng nện tôi một trận xuýt bỏ
mẹ ! Mắt cả khẩn, mắt cả giây, bô
lè bô còng vùng được lén bờ mới
thấy các anh chạy đến.

«Tiền dân chả thấy, chỉ thấy
được uống nước của ! Các anh
muốn người đánh tôi, tôi còn là
giì ! »

Mắt, mồm, lỗ mũi Truong A.
đều nở to hét cả ra. Gân trán, gân
cố hòn nồi lên.

Hắn cầm miếng đậu sáp đưa
lên miệng, lại vứt mạnh xuồng
đất :

— Phải, thê nghĩa là con phản
ông !

— Không phản thì là anh sỹ !

— Vâng ! Thi con sỹ ! Thê cho
ông thích nhé ?

Hắn lợp cả chén rượu, nghiến
răng cười sès.

Cái ô hay con dao bảy ?

Trời chiều không lạnh. Chúng
tôi rảo bước trên con đường thăm
đã gần trăng soà. Tôi thấy ông
K. gật gù đáp lời chào một người

dã delsing tuổi vẫn áo tây dạ den,
quần vải nâu, chân đì giày tàu.
Có hắn chống khăn lưa kin mil,
như người ốm. Ông K. giới thiệu
xong, lại tự hỏi :

— Không ! Hắn là ông lang ở
làng tôi. Mà quái sao hôm nay
lại ăn vận như một ông cai lục
lộ. Lại mặc áo rết như sấp sửa
đi coi đê đêm vậy.

Rồi ông không để ý đến người
đây nữa. Riêng tôi, tôi vẫn nhớ
đến đôi mắt lát, trê và lười
qua trên bộ mặt quắt dã già,
nhất là đến cái «ký quan» này,
giữa một xóm quê ; bộ râu tay
soán ngực lèn trời của hắn.

Một ông lang hay một anh bạc
bip ?

Chiều hòm
sau, chàng tôi
được tin lang
T. vừa bị bắt
tại trấn, trong
một vụ cướp
lợn. Đứa ng
«chiến» ngô,
hắn đã dám
chết tươi con
gái sự chủ, mủi
dao đì suốt từ
mõm ra đến
gáy. Đem quân
đến cướp nhà
nay là lân thứ
hai, vì tiếc
những cốt liền
trinh mà lẩn

trước, chàng không mang đi hết
được.

Hắn khai như thế này, trước
mặt các quan :

— Con chỉ là một người nho
học chuyên việc cứu dân độ thế.
Nhân dì thăm bệnh qua đây, con
lại vào xem. Con muộn đó lai già
hong kêu con là ăn cướp ! Từ
trên, con lấy ô trọc a khê vào
mõm nó, ý muốn cho nó cảm di.
Ai ngờ, có thể mà nó chết được.

Ô không có, chỉ có con đao bảy,
lưỡi to đẽ ba, bốn phân tát, mả
lang T., muôn cho người ta nhầm
với cái gọng ô, to bằng cái xe điện.
(Lang T., truong A. đã đi ở
lù, từ năm năm khô sai trả lén
vì tội giết người, ăn cướp, trong
khi tôi viết những giòng này).

Hòn đất hay hướng định

Ngồi trên bờ giếng, ông K. quay
mặt vào đình, nói :

— Cái hướng định và cái hòn
đất có ảnh hưởng đến tâm tình
và cả nghề nghiệp của dân làng.
Có chỗ thi chỉ có bạc, bìp ra thán,
nấu rượu lâu quanh năm. Có chỗ
thì chuyên một việc làm quan,
một anh quen, không có gì là
thông minh cả mà mèng ra cảng
tú tài. Có chỗ chuyên chửa hoang.
Có chỗ chuyên nghề mạ thung.

«Ở đây, ông q, thi chuyên di ăn
cướp. Họ bảo là đất nghịch.
Nhưng tôi, tôi bảo là đất nghèo.
Nghèo từ ông thành hoàng làng
nghèo đi. Ai lại «cụ» có mấy cái
long ván dẽ thờ trong đình. Thế
má rách như lô đia, cù như đồ
cò. Phải có một đêm, thầy tôi
nắm mè thấy «cụ» mặc áo trào

cũ mà đì lòng
rách, trông bê
rac quá, mới
lâm cho làng
thay long mới.

Ông buồn bã :

— Đè hòm
não ông ra xem
làng tê. Nhị đì
đắng nhẹ, kén
đì đắng kè n, n
hết gian g anh
nhạc công tí
hon àn v àn
cứng t a n g
thuong n h u
tiếng nhạc của
tụ. Còn các cụ
vào lèi khôn

khô khôn nạn ! Mùi thi bạc
phêch, rách tưng chô như
chuột gặm. Ào lam mà gân hóa
trắng, lại đê lòi hai khuỷu tay
đo cánh nâu ra. Lại quắn, lại hia
nữa. Ông tướng tung hộ xem :
hai ống quắn nâu buộc lạt đát
vào trong đôi hia nhưng tro vãi,
và op ep...

Trông về mặt trình trọng, say
sưa trên nền hương của các ông
chủ tê, bồi tê, tôi không buồn
eười, mà chỉ cảm động...

Tôi đáp :

— ... như lúc trông thấy người

đói trình trọng háp đê mít tê cháo.

Ông K. chép miệng :

— Miền Bắc là đất vỡ, sinh
nhieu anh hùng. Miền Nam, sinh
nhieu ván hanh và người ăn khôe.
Ăn khôe mà không có việc làm,
tất thành ăn cướp !

Hòn - nay mặt Truong A. đỗ

như gãc, có vẻ vừa trình trọng
vừa vỗ. Đêm qua hắn vừa
bắt được một đám trộm bắp ngô.
Tên trộm hiện còn bị trói ở diem
một tay có máu mặt trong làng
là nhiêu Tr.

Các cụ ra xết lại ruộng ngô,
ngõ ngang nhũng gốc, đã bị bê
gãy ngang.

Có cụ thật thà hỏi :

— Ruộng của nhiều Tr. dày
mà ! Sao hắn lại đi ăn trộm của
hắn được ?

Truong A. với mèo các cụ nhìn
sang ruộng ngô bên cạnh. Hắn
chỉ một chỗ có rãm cây cỏ tra gốc:

— Bầm, dày kia ! Đây là
ruộng ngô của tuân. Đây mèo là
ruộng bị nhiều Tr. nó xéo nát cả
đêm qua, đê ăn trộm. Nó thay
động, nên bê ngô của nhà nó đê
vu vạ cho anh em tuân chung
con lợt các cụ xết cho tuân nhở a.

Các cụ trước tiên nghĩ đến xôi
và thịt rồi mới nghĩ đến trộm.
Xót thịt thi chỉ có thê đây ra ở
nhà nhiều Tr. được thôi.

Các cụ liền đồng thanh :

— Phải rồi ! Hết, đã khôn lai
ngon ! Nó giàn thê mà biết
«athom» thi kia à ?

Rồi cục, nhiều Tr. bị trói một
đêm, mệt trầu cau, mướt đồng
bạc trê lá cho lý đích.

Và tuân được một bãu chén,
với mày gánh ngô của... nhiều
Tr. Vì hắn cãi thế nào được vón
dao bảy của Truong A.

A. thú thật với ông Phò :

— Chúng con đang đê bê
trộm ngô của nó. Thế nào nó lai
bắt được quả lang. Nó chả cheo
lên. Chỉ còn một cách : trói gô
thông có ngô lại, bê mây cây ngô
của mình, đầu biến ngô ăn trộm
đi, rồi nồi trống, trình làng mổi
bắt được trộm. Nhiều Tr. cứ việc
lội tiền ra niza, thê là dội bèn
thỏa thuận, thưa ông !

Hắn vui vẻ hơn lúc kề một
chuyện khôi hài.

Ông K. hỏi A. :

— Thế các anh quang truong
Nhì, còn nhiều Tr. đê đâu ?

— Ấy hấy ! Minh phái liệu mưu
mô săn chử. Cho nó nứa chai bồ,
với một dài «khuyễn», rồi cho
nó về nhà vợ nó. Ngay lúc trông
thấy bồ bị trói, thê danh nô là
một truong Nhì, mà mặt nó cũng
vẫn cù ngô ra, chỉ thở dài sướng.

(Xem tiếp trang 19)

Rosée

TRUYỆN NGẮN của THANH-TỊNH

LANG thang đi tìm việc hai tháng ở Cao Mèn, Xuân đã thấy lòng buồn và chán nản. Xuân không ngờ ở Pursat lại kiếm việc khó khăn đến thế. Lúc bỗ lảng Mỹ-Lý ra đi, Xuân có bao nhiêu hy vọng tốt đẹp, bây giờ thấy tiêu tán cả.

Hôm ấy Xuân đi xem bà thiệu người chết trên dời thông Vạn. Trời đã quá trưa mà Xuân chưa chịu về. Lúc Xuân đang do mình với bóng nắng đê đoán thời giờ thì bỗng có tiếng ai gọi đến Xuân. Xuân giật mình vì tiếng ấy Xuân nghe quen quen. Lúc Xuân quay đầu lại thì thấy ngay bà giáo Mens đứng bên vệ đường với cõ con gái, Xuân nhận được bà giáo dạy mình ngày trước thi lòng mừng quá. Xưa kia bà Mens chuồng tài học của Xuân lâm. Cõ dâu bà đã tò rá vè yêu mến Xuân như một mẹ hiền yêu con. Bà ta từ té lâm và lúc nào cũng hét long che chở bạn học trờ bị lẩn hiếp. Học trờ hồi ấy thường gọi bà là Ma Mens (Maman) và xem bà như một người mẹ thật.

Hôm ấy bà nghe uân không có việc làm nên tò ý muốn mời Xuân về nhà dạy cõ con gái. Xuân mừng và cảm động quá đến đê nhường giọt lệ thấm trán ra khố mắt.

Cõ con gái bà Mens tên là Rosée và năm ấy mới mười sáu tuổi. Xuân tuy lớn hơn Rosée những bốn tuổi nhưng chỉ cao hơn Rosée được nửa mái tóc. Rosée ngoan ngoãn và trống người thùy mị lâm. Bà Mens hóa chòng năm Rosée còn năm tuổi. Bà ta hết lòng chăm nuôi con khôn lớn và nhất định không nghĩ đến việc tái giá nữa. Trước kia bà ta dạy ở QuiNhơn, sau vì mang bệnh luôn mấy tháng nên bà xin lên nghỉ dưỡng sức ở Pursat.

Rosée được sự dạy dỗ của mẹ nên học hành tiến tới lâm. Xuân chỉ cất nghĩa qua là Rosée hiểu ngay. Qua tháng sau bà Mens lại muôn Xuân dạy cho Rosée biết cả tiếng Annam nữa. Nhờ sự thông minh của Rosée, nên cách dạy ấy Xuân cũng không lấy gì làm khó lâm. Hai tháng sau Rosée đã báp bẹ nói được tiếng Nam với Xuân. Lúc hai môi trời thẳm của Rosée ngập ngừng bay mấp máy đê nắn ra được ti tiếng nam thi Xuân nhìn sững không khỏi mắt. Cõ lúc nhớ mãi không ra, Rosée nhìn Xuân mỉm cười rồi nói tiếp một tràng tiếng Tây trong suốt. Những lúc nghe rõ miệng xinh xắn của Rosée bắt rát it tiếng Nam thi lòng Xuân hồi hộp và sung sướng mọi cách lạ.

Lúc nào nhớ nhà, Xuân lại ra ngoài ngoài vườn hoa ca vpong cõ. Tâm hồn Xuân lúc ấy như phiêu diêu bay về quê cũ. Đứng trong cửa sổ nhìn ra, Rosée ra chiêu cảm mến lâm. Cõ lúc Rosée nghe hay hay muốn bắt chước ca theo, nhưng mới ca lên được ít tiếng, Rosée đã vội ôm đầu cười ngặt nghẽo. Những lúc Rosée cười thi mớ tóc to trên đầu rung chuyển mạnh, ông à và nháp nhau như những sợi丰田.

Một buổi sớm mai Rosée đến bán học với một bộ áo quần Annam bằng lụa trắng. Cõ tay trái của Rosée deo một chiếc vòng huyền. Rosée lúc ấy đẹp lộng lẫy như một bức tranh tiên. Xuân tự nhiên cảm thấy lòng hối hận một cách khoái. Lúc Rosée ngước mắt nhìn mình thi Xuân không giữ được vẻ tự nhiên nữa. Xuân hơi lúng túng. Rosée lẳng lặng trái sách vở lên bàn rồi nhìn Xuân thông thả nói từng chữ một:

— Áo quần Annam của Rosée

dẩy. Mẹ Rosée may sắm ở QuiNhơn. Anh Xuân trông Rosée mặc có đực không.

Nói xong Rosée nhoẻn miệng cười, đê lô cả hai hàm răng trắng như ngọc. Xuân nhìn Rosée nói

sẽ :

— Lúc nào nói tiếng Annam Rosée nên tự xưng là Sương Hoa hay hơn. Còn về phần tôi, bắt đầu từ hôm nay tôi xin gọi là Rosée Hoa. Rosée có bắng lòng không ?

Rosée gật đầu mỉm cười :

— Sương Hoa bắng lòng lâm. Xuân đưa tay lật tung trang sách đê trước mặt một lát rồi nói tiếp :

— Rosée Hoa mặc áo Annam trông xinh hơn molt cõ gái miền Trung và yêu diệu hơn molt cõ gái Huế.

Rosée cùi đầu cười chum chím rồi xó cõ áo nói tiếp :

— Hôm nay học tiếng Annam nên Sương Hoa phải vận áo Annam. Như vậy mới có ý nghĩa, phái không anh Xuân ?

Xuân mỉm cười nhìn Rosée không đáp, nhưng lòng Xuân lúc ấy phai phai như buổi trưa thu lồng gió mát.

Tuy nói vậy nhưng buổi học chữ Pháp sáng hôm sau Xuân cũng còn thấy Rosée vận y phục Annam. Lần này ngồi vào bàn học Rosée đã nhìn Xuân nói với :

— Đê rồi đây Sương Hoa sẽ xin mẹ sắm thêm một chiếc kiêng vàng nữa.

Xuân thấy Rosée càng ngày càng nhanh và ra ý chiều

Xuân, nên cảm mến vô cùng.

Một buổi mai mùa thu, Rosée ra phòng học thật sớm. Thấy Xuân chưa có mặt ở đó nên Rosée đến đứng tựa bên cửa gương vo vẫn nhìn ra sân. Ngoài trời lúc ấy mưa lau bay và có gió lạnh thổi vi ve qua kẽ lá. Không biết nghĩ gì, Rosée tự nhiên đứng thẳng người, hít hơi trên mặt gương rồi tay máy lấy ngón tay chỏ viết.

Ngay lúc ấy thi Xuân mở cửa đi vào. Rosée lật đật lại ngồi trên ghế. Xuân đưa tay lật chồng sách lên hàn rồi di lại bên cửa sổ định xé tờ lịch treo gần đây. Lúc thấy có chữ trên mặt gương Xuân tờ mờ đứng lại xem. Xuân lầm bầm đọc :

— La Rosée du Printemps... (I)

Xuân bỗng rùng mình. Xuân không dám quay đầu lại nhìn Rosée. Xuân sợ Rosée đoán được vẻ sung sướng của mình. Nhưng nhìn thẳng vào gương Xuân thoáng thoáng thấy bóng Rosée đang nhìn sau lưng mình với cặp mắt mở rộng. Nhưng chỉ một lát sau Rosée đã từ từ quay đầu lại nhìn xuống bàn, hai má đỏ ửng và má tóc trên đầu hơi rung rung.

Bắt đầu từ hôm ấy những cử chỉ của Xuân và Rosée không được tự nhiên như trước nữa. Mỗi lần cặp mắt hai người gặp nhau thi má Rosée đã phơn phớt đỏ, còn Xuân thi già và dưa tay lên chui mắt.

(Xem tiếp trang 171)
(1) Giọt sương mùa Xuân

Áo tắm bè...

Ký concours de maillots de bain à SEPTO NAUTIQUE năm 1937, áo tắm CỰ CHUNG đã chiếm bốn giải nhất, như vây dù tỏa ra quần áo dệt của nhà CỰ CHUNG tốt và đẹp không đâu sánh kịp. Xin dời cho được марке CECÉ mới là thật hiệu.

CỰ CHUNG
100, Rue du Coton, Hanoi

Telephone N 523

TRÔNG TÌM

GIẢI ĐÁP Ô CHỮ KÝ TRƯỚC

Ngang

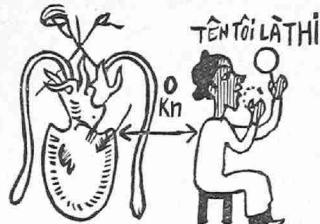
1 — Thuyền quyền, 2 — Hoạt mong, 3 — U lùn, Tụt, 4 — Yêu ! Tha hồ, Ông, 5 — È, Tài năng, È, 6 — Truyền nhiệm, 7 — Nóng hóa, 8 — Hà, Cùi cá, Nữ, 9 — Anh, Nya, Chờ, 10 — Cử ai, Chợ 11 — Hướng thường.

Dọc

1 — Thuyết khách, 2 — Hoảm, Án ưu, 3 — Uẩn, Tần, Hào, 4 — Y, Tay ốc, Io, 5 — Thiên ân, 6 — Nhượng quyết, 7 — Thành ca, 8 — Um, Ôn hòa, Cơ, 9 — Y oe, Gia, Chợ, 10 — En nơ (N) Nban, 11 — Nghiêm tường.

TRANH ĐỒ — Mỗi
ký sê có một bức
tranh đồ rất vui.
Các bạn cứ xem
hình vẽ mà đoán
ra hoặc một câu
phương ngôn,
phong dao hay thơ
v.v.

Đây là một câu
phương ngôn mà
ai ai cũng biết.
(Lời giải đăng ký
sau)

NUOC HOA NGUYEN CHAT HIEN CON VOI

PHUC - LO'I

N° 1, Avenida Paul Doumer — HAIPHONG

Tchi-Long	66, Rue des Paniers à Hanoi
Thien-Thanh	Phố Khách à Namdinh
Quan-Hung-Long	Rue Sarraut à Vinh
Phuc-Thinh	Rue Paul-Bert à Haë
Quang-Hung-Long	Marché à Touane
Bong-Xuan	Rue Gia-Long à Quynhon
Pham-hu-Huyen	36, Rue Sabourain à Saigon

BÉO... GÀY

Bán bột béo quá không thể nào có hình vẻ đẹp được, người nom chông già, mặc quần áo tắm thời rất chướng mắt. Muốn nhẹ bớt cần dì các bà hãy dùng thuốc THANH-THÂN-HOÀN P.E. mỗi tháng bớt ít nhất được 5 kilos. THUỐC NỔ VŨ (*g/obules mamillaires*) làm cho vú rắn và nở ra, cải thiện vẻ đẹp của bộ ngực. Chỉ 10 ngày thấy hiệu nghiệm. Thuốc làm gầy và đỡ vú trên đây của MỸ-VIỆN TAMINA bên Pháp chế ra. Cam đoan không hối il vị, mỗi thùng giá 1p80

Bán tại hiệu :

Đào-Lập
7, Phố Hàng Gai, Hanoi

LỜI THẦY THUỐC

Cách cho trẻ con ăn

A Y là một thời kỳ mà các bà mẹ phải hết sức cẩn thận, cái thời kỳ phải *thay đổi dần dần thức ăn* cho con trè. Từ trước, không có gì khó khăn cả: chỉ dùng sữa mẹ — cho bú bay dựng vào chai — cung dù. Qua sáu tháng phải thay đổi hết; thời kỳ bú sữa người ta hay kéo dài ra quá. Chỉ sữa không khống có thể mang lại cho cơ thể trẻ chất sắt, chất đồng, những chất muối để tiêu, các sinh tố cần dùng để bồi dưỡng cho trẻ. Vậy bắt buộc phải đến thời kỳ *cho ăn pha*, không nên chậm chễ.

Thời kỳ thứ nhì theo với thời kỳ mọc răng cưa: nước bột và vị toan của trẻ có đủ tính cách tiêu được bột. Một thia cà phê bột cho vào sữa mang thêm lại cho sữa những chất tối khiếu cho trẻ năng ăn rất chóng...

Từ sáu đến bảy tháng, cho trẻ ăn sáu bữa mỗi ngày: năm chai sữa và một bữa súp rau nấu hơi đặc, cho thêm một thia bột gạo hay sắn. Hay nấu sữa theo cách này: hòa một thia cà phê bột vào 50 grammes nước lạnh rồi khuấy vào 150 gr. sữa đun sôi, thêm một miếng đường và một dum nhỏ muối, xong đun nhỏ lửa trong hai mươi phút.

Từ tám đến mười tháng, số bữa ăn rút lại còn năm: ba chai sữa, một bữa súp hòa với sữa, một bữa súp rau nấu với bột gạo hay bột sắn.

Từ mười đến mười hai tháng, thay súp rau bằng khoai tây chín nghiền nhô qua dây lọc, thêm một ít rau luộc như artichaut, cà rốt v.v.; cho

ăn thêm quả chín hay mứt quả. Cho uống thêm nước quả tươi, rất tốt.

Đến tháng mười hai, thời kỳ bắt đầu mọc răng hàm, là bước vào thời kỳ thứ ba: cho ăn mỗi ngày bốn bữa thô, cộng số sữa không quá 400 đến 500 grammes. Trứng gà, mà lòng đỏ là một món ăn hoàn toàn, sẽ cho ăn tuần lễ hai lần, thịt tươi và thịt chín (4 hay 5 phút đun), lòng đỏ trứng chín chộn với một ít khoai tây nghiền, hay các thức ăn bột mì có trứng chộn với ít bơ tươi. Trong một bữa ăn trong ngày sẽ có món nước thịt ép hay nước cháo gà.

Đến mười lăm tháng, *cho ăn thịt* được: súp nấu với bánh tay thái mỏng, và 20 gr. thịt thái nhỏ.

Đến mười tám tháng, thịt chín thái nhỏ. Đến thời kỳ mọc răng nanh, phải cho ăn nhiều thịt hơn: 25 gr. thịt nướng, ốc cua, jambon thái mỏng, hay cá nấu có cho ít nước chanh.

Kể đến thời kỳ đứa trẻ đã răng và đã trở nên một người nhỏ...

(Dr. Panglos — Marianne)
M. dịch

CABINET D'ARCHITECTE

NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOÀNG - NHƯ - TIẾP

Architectes diplômés F. L.G.I.

Angle Rues Richard et
Bergnis Desbordes — Hanoi

Sữa NESTLE
Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO TRẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN: cho các nhà
thương, các nhà hộ sinh và
các nhà thương binh, v.v.
ở Trung-Đại, Bắc-Đại và Cao-Min

Ở ĐÂY BÁNGA

XÃ XỆ — Hàng họ bắc bán có chay không?

— Cám ơn bác, nhà cháu nhở giờ cũng đủ gạo ăn.

BÔI TEINTURE D'IODE CÁCH NÀO?

NÉN cẩn thận dung teinture d'iode vào một cái lọ thủy tinh màu, để tránh những tai nạn có thể xảy ra.

Nếu phải dùng một thứ teinture d'iode đã cũ, thử như sau đây: lấy vài giọt teinture d'iode ấy, cho thêm một chút nước lõi, tất sẽ có cắn. Nếu không, thì đã có biến ra một chất mới, làm rộp da; và già không nên dùng.

Cũng vì những lênh như trên, không bao giờ ta nên đắp bông uốn lên trên da đã bôi teinture d'iode, vì ta sẽ làm bong rộp da. Trước khi đắp bông phải lau cho sạch teinture d'iode đã.

Tre con hay những người nhỏ da, phải dùng teinture d'iode pha một chén cồn 90° hay eau de cologne 10%.

Mỗi lần sạch teinture d'iode đã, cỏ khi người ta dùng miếng bông đắp eau de cologne hay nước dài quí xoa lên trên da. Nhưng giàn tiện hơn là bôi lên da một ít bột nhão.

(D. L.)

LƯƠM LẶT

Một giải văn chương lạ lùng

MỘI ấy ban các nhà làm báo Mỹ mới đây có ban tảng một giải thưởng nghìn đồng bạc Mỹ cho một ban đồng nghiệp ngoại quốc đến ngay ở thành phố New-York đã bài mươi nay vi... ông này chưa viết một cuốn sách nào nổi tiếng. Theo tên ta tưởng cái tên chí ấy là lùng lâm. Sao lại ban giải thưởng văn chương cho một cuốn sách chưa viết? Tặng thường một tác giả không phải là tác giả? Nhưng người được thường chẳng đã tổ rõ có một lượng tâm nhả nghè hèn cỏi, khi đã dành ra bài mươi năm giảng đê suy xét về một dân tộc nước ngoài, rồi mới viết?

Điều xi-gà của ông Edgar Poe

NHÀ văn hào Edgar Poe vào một cửa hàng, chọn rất lâu một điều xi-gà, để trả về tiệm, rồi truyền lấy một cốc rượu, uống một bát can và dừng dậy di thẳng.

Chỗ hàng gọi dài lại:

— Ngày 1 ông chưa trả tiền rượu!...

Thi-sĩ trả lời:

— Chính thế, tôi uống rượu thay vào điều xi-gà.

— Nhưng điều xi-gà ông chưa trả tiền.

— Đã hẳn, vì tôi đã trả lại xi-gà!

Rồi ông lặng lẽ đi thẳng, để chủ hàng lúng túng mãi về cách lý luận kỳ khôi ấy.

Một con gà và một con vịt đã được « đi » trên không trước nhất

TRONG những cuộc thi nghiệm đầu tiên, ở Folie-Titon, ngày 12 Septembre 1783, dưới quyền chỉ huy của anh em Ông Montgolfier, người ta đã trông thấy một chiếc khinh khí cầu rời đất đai. Có nhiều người đến dự để ngoạn thưởng cuộc bay.

Song, không khi cầu mới bay lên thì đột nhiên cháy, khiến khán giả, trong số có nhiều nhà thông thái, phổi thắt vang.

Ngay hôm sau, ngày 14, người ta học lại khinh khí cầu, và làm xong ngày

19. Vì vua đã có lệnh cấm không được coi rẻ mạt mang người đưa lên trên trời, nên người ta thay vào bằng một con gà và một con vịt. Không khí cầu bay lên và hạ xuống miền Vaucresson...

Ngay chiều hôm ấy, người ta trình điện vua hai nhà « phi-khinh » định tiếng no.

Vua ban thưởng một cách bất ngờ: hai nhà phi hành đầu tiên ấy đã được cái báu danh làm món ăn cho vua bữa cơm chiều hôm ấy.

Sóng dưới đáy biển

NGUỜI ta biết rằng sóng bồ là do ở sự hợp động tự nhiên của nước biển và chỉ chịu theo mệnh lệnh của gió, nước thủy triều thi tuân theo những luật lệ đều đặc biệt nhăng yên lặng, còn những luồng nước biển là những cái bí mật trong những cái bí mật của biển cả. Những con sóng nước mặn ấy là con đường chính yếu của sò đi lại trên mặt biển. Những luồng nước ấy thường ở dưới đáy biển, dẫn đến xích đạo nước lạnh ở nam và ở bắc cực. Cũng có luồng ở trên mặt biển nên khi gặp đất liền, phải lụa theo ven bờ biển rồi bị sóng trôi đánh tan đi. Nhưng có nhiều giống khác, đi luồng mặn không ngừng, qua suốt cả những đại dương và làm hoạt động dưới đáy biển mà ta tưởng yên như chết.

Những con sóng nước mặn ấy không phát nguyên ở trên núi xuang mà cũng từ vách lầy một dọc trong đại dương, đến nay những nhà bác họa cũng chưa được am tường lắm.

...

Hoa biết nói

ONG thung lũng giàn núi Andes xứ Satagonie (Nam Mỹ), người bản thổ đặt tên *hab lafor* cho một thứ hoa thuộc loài huệ. Hoa ấy nở rộ ràng, cánh hoa eo sát vào nhau thành một thứ tiếng rào rào như đàn ong bay, nhưng nghe xa y như tiếng người.

Người bản thổ cả quyết là hoa ấy có một thứ tiếng mà người ta không hiểu, nhưng họ có thể nói chuyện với những hoa khác dù ở cách rất xa.

Vì lúc rạng đông trong những vùng có nhiều cây ấy mọc, người ta tưởng nghe thấy người nói chuyện thore.

Đó mới đích là hoa biết nói, không còn phải vì von gi nữa.

MUỐN SỐNG 100 TUỔI

LỜI khuyên của ông Rockefeller.

Dưới đây là mười điều khuyên của một người sống trăm tuổi, ông John D. Rockefeller. Phải chăng vì theo những lẽ tự dật ra mà nhà triều phú Mỹ đã thay đổi tới cái tuổi đáng trọng ấy? 98 tuổi? Ta hãy theo đó, rồi ta chờ xem!

1 — Không bao giờ nên dừng đứng với những cái vai, cái khò ở đời, với những công việc và sự tiến hóa của các nước ngoài.

2 — Ăn cho có chừng mực và đúng giờ.

3 — Tập vận động nhiều, nhưng đừng thái quá.

4 — Ngủ cho đủ giấc.

5 — Không bao giờ nên để sự buồn nản tràn ngập tâm hồn.

6 — Làm mỗi sáng một bản chương trình những thời giờ dùng trong ngày hôm ấy, và theo cho đúng.

7 — Nắng phơi người ra ánh sáng mặt trời.

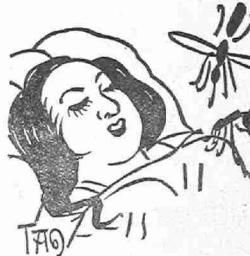
8 — Uống được bao nhiêu sữa thì cứ uống.

9 — Theo lời thầy thuốc và đến khám bệnh luôn.

10 — Tránh dùng trì hag dùng sicc thái quả.

(Marianne)
M. dịch

CÙNG GHEN!

MUỐI CÀI — Nay tôi cấm cậu không được dốt vào chỗ ấy đấy...

Rượu Chồi Hoa-Kỳ

Các bà sinh nở muốn khi ra cữ, được đỡ da, tắm thịt mạnh khỏe như thường, không lo té-thấp, đì lại được ngay. Chỉ xoa Rượu Chồi Hoa-Kỳ thì không lo ngại gì hết. Rượu Chồi Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, té-thấp, thấp-thấp, đau lưng, đau mông, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tim bít, sao gân, bì don, bì ngứa, chảy máu, đứt tay, cảm hàn, cảm thỷ, xoa viêm khớp hết, kiêm hiệu và cung... (Aiméon muarxin et hỏi ở các nhà Đại-ly)

* Phòng-tich * CON CHIM *

& khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-Kỳ Cao-Mèn, Laos.

RƯỢU CHỒI HOA-KỲ
Hộp lớn: 150 grs. brut. ₫ 600
Hộp nhỏ: 50 grs. ₫ 200

Thuốc Lâu Bảo-An

Là một thứ thuốc già truyền uống vào không vật vã mệt nhọc và hoi sinh dục như những thứ chế bằng ban miêu, thủy ngắn, (danh bá có thai cũng uống được) chỉ độ 5, 6 tiếng đồng hồ đã thấy kiểu hiệu, thấy đỡ rồi chẳng bao lâu mà khỏi nên đã được nhiều anh em chị em trong Nam ngoài Bắc tin dùng, cả đến người Tây or Vi Ta cũng công nhận là không đâu bằng. LÂU MỚI MẮC, tiêu tiện tức, buốt, xót, lâm mủ nên uống đằng số 14 giã Op60 một ve. — MẮC ĐÀ LÂU, tiêu tiện thông, không buốt, it mủ, có người sảng dày mới có một lý (goutte militaire) nước tiểu thi đục và lâm vẫn (filaments nén uống đằng số

15 cũng Op60 một ve.

BẢO - AN - ĐƯỜNG — 22bis Route de Hué — HANOI

LOAN, DŨNG

TẬP I

ĐÔI BẠN

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

(Tiếp theo)

TRÚC nói :

— Nếu anh vừa
mới nghĩ ra xong,
thì bây giờ anh quay về cũng còn
kiệt. Tôi nghĩ lại mới biết cũng
khá nguy hiểm cho anh. Mà nhất
là không cần anh phải đi.

Nói vậy nhưng Trúc biết là
không bao giờ Dũng quay về nữa.
Dũng cũng không cần trả lời
Trúc, chàng hỏi sang chuyện
khác :

— Cần nhất là làm thế nào
anh ấy đi ngoại quốc thoát chư
sống ở trong nước mà sống lẩn
lút như vậy thi chịu sao nỗi. Đến
chúng mình đây còn không chịu
được nữa là...

Yên lặng một lát, rồi chàng lắc
đầu tiếp theo :

— Anh ấy có tinh liều lầm.
Ngay từ trước đã thế, tôi ở tro
với anh ấy hai năm tôi biết. Tôi
sợ lắm...

Trúc đáp :

— Tôi chỉ sợ cho anh vì biết
đau anh không phải liều như
anh Thái...

— Tôi chẳng nóng đầu bao giờ
cả.

Trúc cười :

— Tôi thi dù việc bại lộ. Người
ta sẽ tìm bắt anh là đồng đảng.
quấy rối đến cu lớn, anh có yên

được ở nhà không ?

Dũng đáp :

— Đếu lúc đó thì liều vậy.

Trúc mỉm cười :

— Ấy dó... Nhưng bây giờ hãy
cứ liều thử xem sao dã. Chưa
chết ai mà sợ.

Hai người lại vui vẻ rần bước
dẹp. Trúc thoảng nghĩ đến Loan.
Về buồn bã của trời đông làm
Trúc thấy rộn rạo cái ý muốn hồi
Dũng về Loan. Chàng quay mặt
nhìn bạn và lưỡng lự không biết
bắt đầu câu hỏi ra sao. Chàng
ngẫm nghĩ :

— Hình như Dũng không thích
cho ta có một ý nghĩ gì gì về
việc ấy.

Dũng không quay lại nhưng
doan biêt là Trúc đương nhiên
minh một cách chăm chú. Chàng
hỏi lấy làm lạ, và tự nhiên thấy
ngượng, cúi nhìn xuống rồi đưa
lại cõi theo một vệt bánh xe trên
đường.

Trúc thán thở nói :

— Tôi làm gì cứ tự nhiên như
không. Còn anh, bao nhiêu người
lo cho anh.

Dũng đáp :

— Chẳng ai lo cho tôi cả. Tôi
nhà chẳng ai tội gì mà lo cho
tôi. Anh đã biết đấy. Anh cả và
anh ba tôi thì chỉ mong cho tôi

đi đâu cho rảnh để lấy lại ấp
Quỳnh Né; cô hai cô ba tôi thì
chẳng phải ngôn...

Chàng càng nói càng thấy
cháu nản. Trúc nói :

— Nhưng có một người lo cho
anh, lo cho anh lắm.

Trúc nhìn Dũng đù ý tứ. Dũng
cười đáp :

— À, cô, thày tôi, thày tôi lo
cho tôi ra làm quan và lấy cô
Khánh. Cô ấy kẽ cũng khéo đẹp,
anh có thấy thế không? Làm
quan, lấy vợ đẹp con quan, lại
có ấp rộng cỏ bay thẳng cánh,
dời như thế anh bảo chẳng là
vui đep lâm sao?

Dũng cười mai mỉa vì chàng
ngã đến lòng ghê tức ngầm
ngầm nhưng đã nhiều lần lộ ra
của Trưởng và Đinh, nhất là của
Đinh.

— Lắm lúc tôi muốn trả lại
thầy tôi cái ấp Quỳnh Né. Nhưng
nghĩ lại mới biêt là vô lý. Ông
cụ đã cho đâu. Ấp còn đứng tên
thầy tôi. Bao nhiêu chuyện rắc
rối.

Gió bỗng thổi mạnh hơn. Một
chiếc buồm hiện ra in lên nền
trời như cánh một con bướm
nâu khổng lồ. Một it nắng vàng
nhạt rung động trong nếp cánh
buồm.

— Bi, già tôi có phải vì Thái
trốn đi, hay bị bắt còng hay. Ít
ra cũng làm vui lòng được nhiều
người. Hơn một năm giờ từ
hôm rồi còn gi. Lắm lúc tôi
muốn đi cho khuất.

Trúc hơi lo lắng; biết là bạn
hay có tình cảm làm theo lời nói
nên Trúc vờ như không nghe
thấy lời bạn. Chàng nhìn ra phía
sóng, bảo Dũng :

— Khổn thay anh Bằng nói
phải di qua đó. Đường này tôi
chưa di đến bao giờ. Minh di rất

nhiều nơi, nhưng những vùng
quanh quẩn đây thì đối với mình
hình như xa lạ lắm.

Hai người xuống xe. Phà còn
ở phía bên kia sông. Trúc bảo
bạn :

— Ta vào hàng uống nước
xem có cái gì ăn được không?

— Anh đã đói rồi à?

— Đói thì chưa, nhưng ăn thi
muốn ăn...

Dũng đứng ngoài hỏi bà hàng :

— Bán đồ gì đây, bà hàng?

— Béa đồ Gió, thày a.

Trúc cười nói :

— Chắc ở đây nhiều gió. Thảo
nào lạnh ghê.

Nghé tên « béa đồ Gió » Dũng
nghĩ ngay đến Loan. Chàng nhớ
đã lâu lắm, một buổi chiều sáng
bé nhả Loan, Loan mời chàng
ăn bánh gai và nói :

— Quà nhà quê của em. Bánh
này em mua ở bến đò Gió, gần
quê ngoại em.

Dũng nhìn ra phong cách bến
đò, nơi mà Loan đã nhiều lần đi
qua. Chàng định khi về sẽ mua
ít bánh gai biếu bà Tú.

— Chắc là Loan vui lòng lắm.

Tiếng hát sầm và tiếng nhị
trên mặt sông vang dội tai Dũng.
Trúc chạy ra, tay cầm chiếc bánh
gai bóc giờ. Chàng cắn một
miếng to, gật đầu khen :

— Ngon la... Phải mua chục
chiếc làm quà cho anh Thái...
Cánh béo đù bao giờ cũng buồm,
không hiểu tại sao ?

Dũng đáp :

— Cố lẽ tại nó gọi túi nghé đến
sự biệt ly.

Nói vậy nhưng Dũng biêt là
không phải; nỗi buồn ấy có một
duyên cõi sâu sa hoa mà chàng
chưa tìm thấy. Dũng chậm mồi
diễn thuốc lá hút rồi đưa mắt
ngầm nghĩa dâm người nhà quâ

Mlle Quy, tốt nghiệp tại Mỹ Viện Paris giúp việc massage, manucure

MỸ VIỆN AMY FONDÉE EN 1936

SỐ NHÀ 26, PHỐ HÀNG THAN — HANOI

Viện sửa đẹp người, khai trương truớc nhất tại xứ Đông-pháp

CÁC MÀY ÁU MỸ TÓ SỬA ĐẸP NGƯỜI

SOINS DE BEAUTÉ ANGLAIS & AMÉRICAINS

MASSAGE & MAQUILLAGE MODERNES ÉLÉGANTS

HÀNG MỚI — GIÁ HẠ ! ! ! Biểu một bộ kem, phấn, chí, son hay brillantine : Oyster (Con hến), Houbigant, Tokalon, Chéramy, Dixor, Davélia, Lasselle, Yardley, Guitare, Arcancil, Gorlier, L'Oréal, Bourjois, Lentheric, Coty, Forv, Orsay, Rosemarie, Elsdor, Cotex, Luxoria, Lesparadea Glycine, Lanoka, Epilagaster, Simon, Faber, Lanvin, Riclis, Rimmel hay Roger v. v. Nếu mua từ 5000 xu là: Răng trắng sra thêm bằng đèn 60. Răng đen đánh trắng bằng máy. Rất trắng, đẹp, bóng, êm. Khe kẽ răng trắng hết. Đánh bằng máy tối tân và Email-dent thi đấu với dầu, sợi thuốc cũng không vàng.

Da trắng mịn tươi đẹp mãi 2p. 3p. một hộp — Xoa bóp chất này, da không khô bạc nước da tươi mịn mãi.

thảm đam, quần áo sơ sáu trước giờ, đương đứng đợi bên bờ sông. Họ đứng yên, không nói, về mặt bình tĩnh, không nghe ngợi gì; chuyển đổi mà họ đợi sang. Dũng thấy là hình ảnh của cả cuộc đời; họ sinh ra, sống thản nhiên trong ít lâu, không biết vì có gì rồi lại khuất đi như những người bộ hành, một buổi chiều đông, qua bến đò, in bóng trong chiếc lát trên giòng nước trắng của cuộc đời chảy mãi không ngừng.

Dũng ngẫm nghĩ:

Buồn có lẽ vì tai trống thấy bến đò mình như thấy rõ hình ảnh cuộc đời. Sống mà nghĩ đến mình sống thì bao giờ cũng buồn. Bã bao lâu, mình không làm gì cả, nên mình không có cái gì để quên điều ấy...

Chàng mỉm cười nhìn mấy cái quán hàng trên vỉa hè và những khóm chuối lá sơ sáu đương chải giò hắc:

Bến đò không buồn lắm; buồn nhất là những cái quán sơ sáu của các bến đò. Mình là những cái quán ấy, đứng yên trong gió lạnh phán cuộc đời trôi qua trước mặt.

Chàng nói to hỏi Trúc:

Có phải thế không, anh?

Trúc ngạc nhiên hỏi:

Thế mới biết chúng mình bao giờ cũng đồng ý với nhau.

Qua độ vài cây số thì đến cái cầu lợp. Theo lời Bằng dẫn, Trúc đi rẽ về phía tay trái và hỏi một người bán hàng về đường lối vào làng Vĩnh-Cô.

Chắc các thầy vào nhà ông giáo Hoạt, ăn mừng nhà mới. Các thầy đến chậm quá, hôm nay khách về đã vắng.

Đến chỗ vắng, Trúc bảo Dũng:

Tôi chắc đó là mưu mẹo của anh Hoạt. Nhà làm xong đã tám kiếp nào rồi, nhưng anh ấy bị ra để tiện cho các anh em đi lại, không ai nghe ngõ. Vì thế hôm nay chúng mình về, ai cũng

cho là lý nhiên.

Một câu hỏi vẫn ngập ngừng ở môi bấy giờ Dũng mới định nói:

Sao anh em lại có ý dấu tôi. Trúc cãi:

Họ có định dấu anh đâu Họ tưởng anh biết rồi.

Dũng nói ngay, giọng tức bức:

Anh đừng bệnh. Tôi, tôi biết vì gì rồi. Tôi biết lắm. Họ không tin mà họ không tin cũng là phải.

Chàng cau mày, dăm dăm, nhìn thẳng trước mặt, nói một mình:

Nhưng nào có phải lỗi tôi. Người ta thường lấy điều mình là con quan làm một sự hành diện. Tôi khác. Nhưng nếu tôi có đau khổ, anh em chắc chẳng ai biết tôi cái đau khổ ngầm ngầm ấy.

Chàng quay lại phía Trúc nói:

Anh xem, tôi bị thất bại đâu.

Trúc mỉm cười:

Anh hay nói nóng lắm. Anh có biết ai dấu anh không... Đè tôi nói anh nghe; hôm ngồi ở

tôi cũng không biết vì cớ gì. Tôi không muốn cho anh biết vì tôi đã nhất định thế rồi. Có thể thôi.

Hai người qua công láng. Trúc nói tiếp:

Bây giờ thì ta hãy tạm gác chuyện đó lại. Đè khi về nhà thông thả, anh hãy giàn tôi.

Nhớ có cái mưu của Hoạt nên hai anh em bước vào nhà bình thản như dù đi tiệc. Người nhà chạy vào báo tin. Thái hoảng sợ ngón đánh tò mò với Hoạt và ba người lạ mặt. Thấy Dũng và Trúc vào, chàng điếm nhiên rút một quân bài trong nọc và suông то:

Nhị văn, chờ mài nhị văn bảy giờ mới thấy.

Hoạt chỉ mấy người lạ mặt nói:

Anh em cả. Anh Chương, Tịch và Phác.

Người nhà đương giờ chia bài, dùi đi bát tiên, nên Hoạt phải nói mấy câu khách sáo. Trúc nhìn Thái nói:

Chúng tôi sang cho có mặt

Thái cười nói:

Khá nỗi. Nhưng có lẽ không phải đúng đến.

Chương hỏi:

Các anh ở làng nào.

Dũng đáp:

Ở Xuân-lũ. Cách đây hai chục cây thới, không xa.

Phác nói:

Xuân - lũ, Xuân - lũ, hình như làng ông Trương Thiệp.

Dũng vội nói ngay:

Vàng, chinh thê, tôi là con ông Trương Thiệp.

Chàng ngượng ngáp, khó chịu. Mỗi lần có người nhắc đến tên ông tuấn là Dũng phải tìm cách cho họ biết ngay chính mình là con. Chàng sợ họ sẽ nói chuyện về cha mình mà chàng lại biết trước rằng họ sẽ nói những chuyện không hay gì.

Chương và Phác im lặng. Hoạt xoay câu chuyện về việc khác cho Dũng khỏi ngượng. Mọi người buông bài; Hoạt sai người nhà xuống bếp rồi hỏi Trúc:

Có đủ số chứ?

Đủ số.

Trúc đặt trước mặt Thái một tờ giấy một trám và bốn tờ giấy năm đồng.

Trám này là của anh Dũng, còn hai chục là của riêng tôi để dành để dạm trong hai tháng nay.

Dũng quay mặt đi. Đem tiền ra giúp bạn, Dũng không thấy một chút gì là vui vẻ trong lòng; chàng có cái ý nghĩ ngờ rất khó chịu rằng có lẽ các bạn quyến luyến minh vì minh có nhiều tiền. Mà số tiền ấy lại không phải là tiền của chàng, tiền ấy chính chàng cũng biết rằng đã kiếm được bằng một cách không đích đáng.

Thái mỉm cười hỏi:

Muốn dùng về việc gì thì dùng chứ?

Trúc đưa mắt nhìn Dũng rồi đáp, giọng dìu dắt:

Tha hồ, miễn là dùng sắm quần áo đẹp diện thôi.

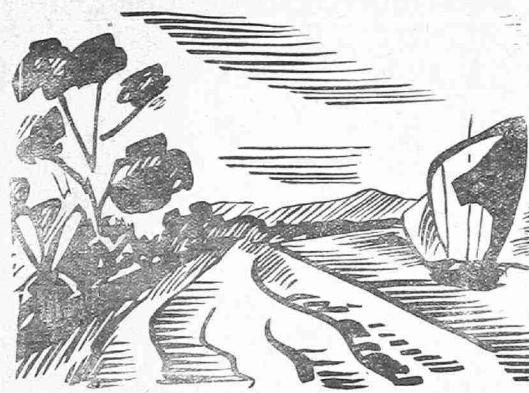
Thái lạnh lùng bỏ tiền vào túi:

Sắm cái áo quan thật bền...

Có lẽ.

(Còn nữa)

Nhất Linh

nhà Lâm, Thảo với Loan, Iban Minh đến báo tin Thái bị bắt, tôi dấu anh; Xuân ở Laokay về báo tôi báo tin cho anh biết, tôi lẩn anh. Nếu anh không tính cờ sang Cận chơi, thì đến bây giờ anh cũng chưa biết một tí gì.

Dũng hỏi:

Vì có gì anh lại dấu tôi.

Chẳng vi có gì cả. Chính tôi

thôi. Chẳng lẽ anh có việc mừng lại không sang. Nhưng lại phải vể ngay, không thể ở lâu được.

Thái hỏi:

Thế nào, có tiền không? có tiền đánh tò mò không?

Trúc nhìn Dũng đáp:

Cái gì chứ cái ấy là thi anh Dũng chẳng thiếu. Trong túi anh Dũng lúc nào cũng có trám bạc là thường.

CÁCH ĐỂ PHÒNG MÙA VIỄM NHIỆT Ở XỨ NHÀ

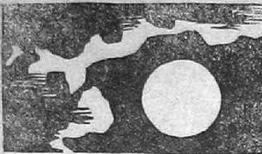
Về mùa viêm nhiệt ít người tránh khỏi được bệnh ngừa lở ngoài da hoặc phát mẩn lịt khấp người hay tung quẳng mốt, nhất là thường bắc bối, khô chín, và tiền nồng đỏ bát thường. Những người thường có máu như thế mà chưa thấy phát sinh rồi hoặc những người muốn phòng xa sợ mắc những bệnh ấy khi tiết trời thay đổi, kíp nén dùng một vài hộp «Ưu Thiên Bại Độc», sắc lát nước nóng, 1 hộp uống được 3 ngày, tự nhiên trong người đỡ máu, không sinh ra chứng bện h gi. Thường thường chỉ dùng 2 hộp. Con người nào đã có mâu bệnh thường phát sinh ra, chỉ dùng túi 4 hộp là cùng. Mỗi hộp giá 1p00

BỆNH LÃU, GIANG MAI, HẠ CAM — Công cuộc chữa bệnh phòng thủ không lấy lát của nhà thuốc Thượng-Đức đã tổ ra cho thiên hạ biết rằng chỉ có thuốc Lãu, Giang-mai, Hả-cam Thượng-Đức mới có công hiệu kỳ tài. Ai đã phòng riêng chữa bệnh phòng thủ không lát của nhà thuốc Thượng-Đức đều thấy hàng trăm nghìn bịnh thư ca tụng riêng về công hiệu thuốc phòng thủ lát tại đó. Nhà thuốc có nhận chữa khoan, giá phổi pháng, xem bệnh chỉ dẫn tận tƣờng không lấy tiền. Thuốc bain: Lãu 0p.50, Giang-Mai 1p00, Hả-Cam 0p80. Bệnh nào cũng thế, nặng 6, 8 lợ, nhẹ 2, 3 lợ là cùng.

KINH TIẾN TỤY TIỀN — Thuốc bỗn thân lịch truyền tự đời Khang-Hy, bệnh Liết Dương hoặc giao-hợp chóng xuất tinh đồng điều chóng khởi. Hiện danh tiếng dã vang lừng khắp cõi Á-Đông. Giá 1p00 một hộp (có hàng hộp lớn 2p00)

THUỐC NG-DƯC 15, Phố nhà Chung (Mission) Hanoi

ĐẠI-LÝ tại HANOI: Bách-Gia 71, Phố Hàng Nón, HAIPHONG: Văn-Tần 37 Avenue Paul Doumer, HAIDUONG: Quang-Huy 25, Maréchal Foch
NAMDIINH: Việt-Long 28, Rue des Champeaux, và các đại-lý các nơi.

VĂN CHƯƠNG

TỰ NGÀN XỨA ...

Tiếng ngọc tiêu

MỘT buổi tối trọng xuân, khí trời ấm áp gần như đầu mùa ngực, và lặng lẽ trong trào dường ánh trăng mới lên. Các cửa sổ đều mở. Một êm ái bàng bạc thăm vào sự vật với tâm hồn. Lòng đầy và mắt lặng...

Bỗng cuồn truyện xưa đọc từ chiều, còn bàng khuất với tiếng sinh nở Lặng Ngọc, tôi vắng nghe bên kia đường tiếng sáo vèo vò của người đi thời dạo. Hình như đây chỉ là khúc lùu thủy hay một điệu thảo già nào đơn sơ và mệt mỏi, ta thường nghe trong những chiều lộng lẫy mưa bâng đồng x... Nhưng đêm nay nó đã rung động tôi chắc cũng như cách mấy nghìn năm trước, nó đã ướp thêm giấc mơ của công chúa nước Tần, trên lầu Thủy Phượng. — Nàng đã mười lăm tuổi, nhan sắc xinh đẹp tuyệt trần, tóc nàng và mắt nàng say sưa như lời máy nước...

Lại thêm ta thời ống sinh không học ai cả mà thanh âm điện ngọt ngào đường hơi nàng thở.

Ngày Nay

Tuần báo ra ngày chủ nhật

Mua báo kèm tờ 1er hay 15 tháng tám

Mua báo phải trả tiền trước

Một năm	6 tháng
Đông-dương	4\$20
Pháp và thuộc địa	4.80
Ngoại quốc	8.50
Các công sở	8.50

Ngân phiếu gửi về:

M. le Directeur du NGÀY NAY
TÒA SOAN VÀ TRỊ SỰ
80, Av. Grand Bouddha, Hanoi
Giấy nộp số 874

Vua cha muốn tìm một người giải tết, Lặng Ngọc thế rằng không tìm được người có thể họa được cung nòng thi công chẳng thiết đến ai nữa.

Một hôm đang ngồi trên lầu, cuốn rèm ngầm cánh, ánh trăng đèn dài, hương đèn vang lừng, nàng đem ống sinh ra thổi. Bỗng nghe, theo gió hiu hiu xa gần có tiếng người họa... Nàng ngưng lại thi tiếng họa cung ngừng, nhưng lẳng tai vàng vắng dư âm còn chưa rút. Nàng ngoi ngán, đặt sáo xuống giường, thuỷ thiền ngủ... Thấy một chàng trai tuổi diện mạo thanh tú, đèn tựa lan can, cởi ống ngọc tiêu deo trong mình ra thổi. Tiếng ngọc tiêu tao, nàng nghe mê mẩn hỏi chàng là khút gì, có thể họa được chàng? Chàng đáp đó là khút họa sơn ngâm. Khi nào ta kết duyên cùng nàng thì khút gì mà không dạy nàng được! Rồi tiến đến cầm lấy tay Lặng Ngọc. Nàng

giật mình tỉnh dậy, thi ra là giấc chiêm bao. Sáng hôm sau nàng thuật lại với vua cha... Tân-mạo công, cứ theo sự tình trong mộng, sai người đi dò tin ở núi Họa sơn. Quả thấy một người thiếu niên tên là Tiều Sứ, không biết tự đâu đến, ngày nào cũng xuống mua rượu uống đến chiều lại thổi một vài khúc tiêu, nghe rất êm ái. Sứ giả bên mèo về phô tài ở chốn tách mòn. Tiều sứ mới thời một khúc thi bỗng thấy gió mát hảy hảy. Thời khút thứ hai thi thấy may che bốn mặt. Đến khút thứ ba thì có tiếng đồi bạch hạc, không trước múa lượn trên không, cùng các thứ chim kêu rìu rít. Tân mục công rất lấy làm vừa ý, và cả Lặng Ngọc nấp ở sau rèm...

Mục công nhân hồi về âm luật, Tiều sứ ứng đối như nước chảy, tiếng nói sang sảng, vua càng bằng lòng lắm, bèn gả con gái cho. Ngày hôm ấy là ngày trung thu,

truyền cho lâm lě thành thân ở Phượng Lâu.

Ở với nhau được nửa năm, một đêm sáng trăng vắng vặc, hai vợ chồng dem ống tiêu ra thổi...

Ngày hôm sau, hai người mất tích. Mục công sai người đi tìm ở núi Họa sơn cũng không thấy: Lặng Ngọc đã cùng Tiều sứ thành tiên.

Tiếng sáo véo von của người di thần dạo lịm dần, tắt hẳn. Mùa hè pha lối, dưới bóng trăng suông, lặng lẽ, thưa người di lại. Đêm nay tôi mơ lại giấc mơ của cô con gái nước Tần...

VĂN HẠNH

HÀNG VẶN QUYỀN SÁCH

THEO báo « Tin Văn » (Les Nouvelles Littéraires), Nghị viện Pháp đã lấy một số tiền trong quỹ dành riêng về các việc công tác lớn, để nâng đỡ nghề xuất bản sách Pháp và việc truyền bá tinh thần Pháp. Một cuốn thư mục (Catalogue) biên tập hơn 8000 cuốn sách, gửi đi khắp các nước, các trường Đại học, các trường Trung học, các hội văn, v.v... để ở đây người ta tùy ý lựa chọn những sách muốn lấy.

Nước Pháp đã biểu như thế mấy mươi vạn cuốn sách: từ trường Đại học biểu mấy mươi ngàn quan đến một trường nhỏ. Ở Tiêu Á-té-á (Asie Mineure) biểu năm trăm quan.

Tất cả các nước vân minh và các thuộc địa Pháp đều được hưởng cái quà quý hóa ấy. Chỉ có Đông Dương ta, tuy xưa nay trong mọi việc, vẫn là đứa con cưng của nước Pháp, chưa được chút ý đến.

Chúng tôi thiếu sách lâm, thiếu vì nghèo không có tiền mua. Cả Bắc-kỳ chỉ có Hà-nội và Hải-phòng là có một thư viện. Ở các tỉnh nhỏ, ở các thôn quê, có hàng vạn, hàng triệu những người trẻ tuổi khao khát đọc, khao khát biết, mà cái nghèo đã bắt phải chịu thiếu một cái thú thanh cao và ích lợi nhất trong đời.

Chúng tôi muốn Đông Dương được hưởng một chút ít trong sự ban bố ân huệ kia.

Bài « Quan niệm trong Văn-chương » của Thach-Lam để lại ký sau.

DAI KHIEP

Người ta khờ vì thương không phải cách,
Yêu sai duyên, và mến chàng nhảm người,
Có kho vàng nhưng tặng chàng tuy nơi,
Người ta khờ vì xin không phải chỗ.

Đường em quá, ai dì mà nhớ ngó:
Đến khi hạy, gai nhọn dâ vào xương!
Vi thả lòng không kiêm chẽ giày cương,
Người ta khờ vì lui không được nữa..

Những mắt cạn cung cho rằng sâu chứa
Những tim không mà tưởng tượng tràn đầy;
Muôn ngàn đời tim có dỗi sương mây,
Dẫn thân mãi dể kiểm trời dưới đất.

Người ta khờ vì cố chen ngó chật,
Cửa đóng bưng nên càng quyết xông vào
— Rời bị thương, người ta giữ gươm dao,
Không muốn chửa không chịu lành thú độc

XUÂN-DIỆU

Hồi những ai đang thiếu hạnh phúc...

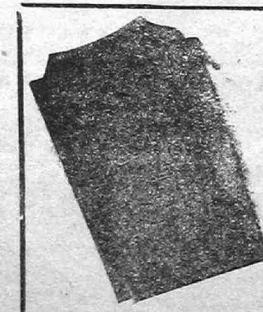
Hãy mau gửi thư về hỏi thầy

NGÔ - VI - THIẾT .

28 Bourrin — HANOÏ

Thầy Thiết sẽ bảo cho ta biết cách dì töi hạnh phúc đời đời, nhất là về công danh sự nghiệp, tình duyên và con cái, của cải và bệnh tật. Ta chỉ cần gửi chép ký của ta, tên tuổi và kèm theo ngân phiếu 1p. trong hai ngày sẽ nhận được những lời khuyên răn và sẽ được biết số phận ta ra sao.

Vì nhiều việc quá xin miễn tiếp khách tại nhà...

Lần thứ nhất xíu ta có kieu
Chemisette đẹp :

CHEMISETTE

ESTIVALE
Le Tricot de 1938 !

Các nhà buôn nên hỏi ngay
tại nhà chế tạo :

Manufacture CỤ GIOANH
68-70, Rue des Éventails, Hanoi
Maison fondée en 1910

Qua tháng sau bà Mens dấp tầu đi Saigon để sắm thêm ít vật cần. Trong nhà chỉ còn Rosée, Xuân và một tên phụ bếp người Mèn.

Tối hôm ấy đến giờ ngồi vào bàn ăn Xuân không thấy Rosée đâu hết. Trên bàn chỉ thấy mấy chiếc ly con và hai cái khăn vuông xếp sẵn. Xuân tưởng Rosée còn bận thay áo trên lầu nên ngồi dỗ sách đọc đì chờ. Một lát sau thì Xuân thấy Rosée dưới nhà bếp đi lên, hai tay bưng một đĩa cơm nóng hổi. Rosée khoan thai đến đặt trước mặt Xuân rồi mỉm cười nói sẽ:

— Cơm của Sương Hoa nấu đấy. Sương Hoa tự nấu những thức ăn Annam để anh Xuân ăn cho vui. Hôm nay ở Quinhon anh bếp Vinh có胎 cho Sương Hoa nấu.

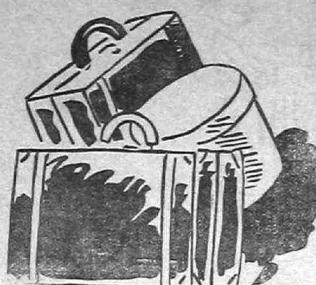
Xuân được thấy bữa cơm Annam lại biết do tay Rosée nấu nên cảm động vô cùng. Xuân nghẹn ngào nhìn Rosée với cặp mắt thăm lè. Xuân không nói nhưng trong lòng Xuân lúc ấy xôn xao một cách lạ. Xuân đưa tay qua bàn định nắm tay Rosée để cảm ơn, nhưng nghĩ thế nào Xuân lại kéo xích dĩa cơm để gần mình.

Rosée lúc ấy sắp lại chén dĩa trên bàn rồi ngẩy ngửa đi xuống bếp bưng lên ít thức ăn nữa.

Bữa cơm hôm ấy không phải Annam hoàn toàn, nhưng Xuân tự lấy làm hân hạnh và thích chí lắm. Xuân cười nói nết miệng. Khen thứ này ngọt như kia nấu khéo làm Rosée sung sướng quá đỡ cả mặt. Hôm ấy Rosée cũng ăn cơm Annam với Xuân nhưng lại dùng muỗm, nia.

Ánh cơm xong hai người liền dì ra giữa sân ngồi bóng mát. Đêm hôm ấy trăng sáng r滿 và trên trời không hề huyễn một đám mây. Xuân đứng tựa mình bên lan can còn Rosée thì xếp chân ngồi giữa sân. Rosée lượm những hạt sạn tung lên

"ROSÉE"

không rời đưa tay ra với chụp Cố lồng một hòn sạn rơi chính nhầm trên vai; Xuân làm Rosée hoản sợ là một tiếng khẽ. Rosée đang dỗ trên vai mình rồi từ từ đưa thấp xuống. Rosée vẫn dè yên. Mảnh áo to che trước ngực Rosée đều đều rung chuyển như cánh bướm. Rosée hồi hộp. Xuân cảm thấy hơi thở của Rosée lúc ấy thơm ngát và say sưa một cách lạ thường.

Thấy Xuân không dám, Rosée liền đặt tay lên vai Xuân nói tiếp :

— Hòn sạn rơi trên vai này, phải không anh ?

Xuân vẫn không dám. Xuân nhút bị cặp mắt của Rosée thôi miên. Xuân đưa tay nắm tay Rosée đang dỗ trên vai mình rồi từ từ đưa thấp xuống. Rosée vẫn dè yên. Mảnh áo to che trước ngực Rosée đều đều rung chuyển như cánh bướm. Rosée hồi hộp. Xuân cảm thấy hơi thở của Rosée lúc ấy thơm ngát và say sưa một cách lạ thường.

Rosée ngang dẫu bùn lén tròn rori bập bẹ nói mấy tiếng Annam rất sẽ : "Sương Hoa yêu anh."

Xuân trưởng thành đang ở trong giấc mê nên đứng ngay người yên lặng. Xuân không dám tin

Rosée hiểu chữ yêu, vì sự thật Xuân cố dạy cho Rosée biết chữ ấy bao giờ đâu. Một lát sau Xuân đánh bộ lên tiếng sê nhủ như nói một mình :

— Rosée Hoa mà cũng hiểu chữ yêu à ?

Rosée mỉm cười nói :

— Hiểu lắm. Vì Sương Hoa đã tra chữ « aimer » trong Pháp-Việt Tu-Biên và trong...

Ngáp ngắt một chút Rosée nói tiếp :

— ... và trong quả tim Sương.

Nói xong Rosée liền từ từ rút tay ra, rồi di thật nhanh về phía cửa. Đến trước thềm Rosée còn quay lại nhìn Xuân một lần nữa mới cúi đầu đi thẳng vào nhà.

Hết vụ nghỉ hạ năm ấy bà Mens lại được giấy đổi vé ở Huế. Trước khi đi bà đã xin cho Xuân một chìa thư ký trong tòa Khâm Pursat.

Lúc dưa bà Mens và Rosée lên xe Xuân cảm thấy lòng đau đớn quá. Rosée thi mệt buồn dưới dưới khòng nói nằng gi hét. Hôm ấy Rosée lại vội y phục Annam nên trông người Rosée xinh xắn và buồn thắm vô cùng. Xuân không dám nhìn Rosée vì sợ gặp cặp mắt Rosée thì Xuân lại khóc mất.

Nhận thấy bà Mens trở vào nhà tìm cái ví, Rosée liền đến bắt tay Xuân rồi cúi đầu nói rất sẽ :

— Có lẽ lần cuối cùng Sương Hoa của Xuân nói tiếng annam...

Nói xong thi Rosée ôm mặt khóc rung rức. Xuân thi đau lòng quá, nghẹn ngào khòng nói được một lời. Bao nhiêu nước mắt của Xuân giữ được nay giờ trong khóc mắt đều tràn ra dầm dề trên hai má.

Hôm nay nhớ đến Rosée Xuân vẫn còn thấy lòng buồn man mác. Lắm lúc muốn tự an ủi, Xuân cố xem Rosée là hật sương của thế giới khác. Một hật sương mà Xuân chỉ được ngâm trên hoa chử khòng bao giờ hứng trên tay được.

Thanh Tịnh

In hai màu, giấy đẹp, khổ lớn, THƠ' THƠ'

thuộc về loại sách mỹ thuật của BỘI NAY

TIỀN BẮT TRƯỚC

VELIN DERIVES CHAMOIS 1.50

1.70

(mỗi bản Chamois sẽ có chữ ký của tác giả)

Ngân phiếu gửi về : Ông Nguyễn trưởng Lán, 80, Quan Thánh, Hanoi

Bạn ở Hanoi có thể đến đặt tiền ở tờ báo

HẠN CUỐI CÙNG : 15 Mai 1988

Sách mỹ thuật

CHỈ IN CÓ MỘT LẦN

NHỜ GIÁ CAO VÌ VẬT HẠNG VÀ NHÂN CÔNG TĂNG
LÊN GẤP BỘI, SÁCH SẼ RA ĐƯỢC ÍT VÀ HIẾM

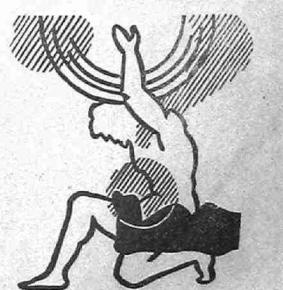
CHỈ SAU ÍT LÂU, 1 BẢN THƠ THƠ IN RIÊNG

SẼ THÀNH 1 BẢN SÁCH QUÍ

Cam ám mục

Nhiều trẻ em có cặp mắt dẽo đẹo, trong suốt và linh nhante, bỗng một hôm một trái mâu sinh ra rồi ch vài ngày có khi chỉ vài giờ sưng lên, đỏ, due ngứa. Có đứa môi khít rát, khóc thi cung ra với nước mắt một lát mâu nứa. Nếu không biết tìm cách chữa ngay, trẻ em sẽ thành lát suốt đời hoặc vì mảng móng hoặc vì con ngươi truy di. Cần phải kịp thời ngay Y-viện Đông-Dương để tránh xa hậu hoan cho các em bé. Trường các bậc cha mẹ không nên sợ ý bỏ qua, mua vài ba xu thuôc bột tường lá khôi. Không, thuốc mứt chỉ lui được chút lát sicc nồng rồi lại phát và biến ra nhiều thứ bệnh khác : vì thế có trẻ lờ dở nhìn không xa, có trẻ trong hoảng hốt lẩn lẩn. Có đứa thành vánh dỗi, toé nhém, có đứa chảy dứ suốt ngày. Những ai có con cái như thế đều ngay tại Đông-Dương Y-viện mà chữa khỏi, cùng là những người bị toét mắt lâu ngày, các bà nhà quê dùng ngại ngùng mà dùng dằng mãi, có hại lắm. Chỉ có Đông-Dương Y-viện mới chữa khỏi hẳn được bệnh CAM ÁM MỤC trẻ con và bệnh toét mắt chắc chắn mà thôi.

KHOÁN : không khôi trả lại tiền
LẨU — HẠ CAM — TOÉT MẮT : chỉ trong vòng 5 ngày

32, Rue de la Citadelle — Hanoi

Hát sạn

Hai phần ?

Phụ Nữ số 7, trong bài « Điện giải bằng thí dụ » :

Ngoài có hai mươi tuổi, nét mặt yếu kiêu diễm lè, có tình yêu làm cho xinh đẹp lên hai phần.

Sao lại « xinh đẹp lên hai phần »?

Sao lại không « xinh h' đẹp lên một phần rưỡi »?

Vì von !

Đồng Pháp số 3815 trong truyện « Gió hãi tráng ngà » :

Miện nhảy lên bờ nhẹ nhàng như một chiếc lá rụng trong bóng tối.

Rụng trong bóng tối hay trong ánh sáng thì chiếc lá cũng chẳng nhảy lên bờ được.

Chắc không ?

Cũng trong truyện ấy :

Bầu trời tối đèn như mực, mành trắng bị máy che phủ.

Tối có trăng thì cho dù trăng bị máy che phủ cũng chẳng đèn như mực được.

Tinh dời

Nam Cường số 10, trong bài « Nhân loại còn mong hòa bình nữa không » :

Kè thường dân đương binh tinh làm ăn ở ngoài đồng hay trong xưởng, bông thổi tấu bay ném trái phá, tấu thổi bắn đại bác, thì hiểu ngay là chiến tranh sắp xảy ra cho nên chính phủ mới dứt cách đe phòng.

Đương làm, thấy tấu bay ném trái phá, tấu thổi bắn đại bác, kè thường dân « hiểu ngay » được là chiến tranh « sắp sửa » xảy ra, thì kè thường dân ấy cũng nhanh tri khôn lầm đấy.

Nhưng thế cũng mới là « sắp sửa », và lúc nào trái phá rơi nô đẫu, đại bác bắn xô ruột, thì lúc ấy chiến tranh hẳn mới là thực « xảy ra ». Lúc ấy sẽ đe phòng cũng vừa.

VUI CƯỜI

Của Ng. Thu

Hiểu lầm

Trong lớp, giờ cách trí, thầy giáo hỏi trò B.

T. G. — B, giỗng gá để ra gi'

B. nghĩ ngợi, ngập ngừng.

T. G. — Để ra gi' nót mau ?

T. B. — Để ra vút a !

T. B. (sững sờ) — Láo.

T. B. — Thưa thầy thế sao con vẫn

nghe thấy con bão me gá con vút a .

Của Ng. v. Lan

Nhò rắng

— Nhò một cái rắng, ông lấy bao nhiêu ?

— Ba đồng a !

— Ba đồng ! trời ! một công việc chỉ phải làm có một hai phút ! Sao ông lân đắt vậy ?

— Ô khô gi, nో ống muôn, tôi có thể kéo dài ra hàng giờ cũng được.

Tai nạn

— Sáng hôm nay, tôi lái xe chẹt phải một người !

— Trời ơi ! Thế có lâm sao không ?

— Không sao cả, người bị thương không nhận được số xe của tôi.

Bí mật

Một bà hành khách trình ông quan Ba Tân :

— Thưa ông quan ba, tôi không thấy chiếc vòng ngọc thạch của tôi nữa.

— Sao ? Roi hay mất cắp ?

— Tôi không được rõ nhưng... tôi ngờ là mất cắp !

— Việc này quan trọng, bà phải cho tôi biết tại sao mà bà ngờ là bị mất cắp ?

— Vì một câu hỏi của con sen bà lắng đọng phõn tôi, trong lúc tôi đứng ở lan can cầu trồng xuồng biển, nó đi qua dằng sau tôi và hỏi : « Cái vòng ngọc thach của bà thất hay già ? » Tôi đáp : « Thất hay già việc gì đến chí ! Có phải không ông, việc gì đến nó mà nó hỏi nếu không có ý gian ..

— Vâng... có lẽ... để tôi liệu...

Tức thì có lệnh gọi con sen nói trên đến. Ông quan ba lầu hỏi :

— Chị có lây cái vòng ngọc thach của bà nào không ?

— Bầm không a.

— Thế lại sao chị lại hỏi bà ta vòng

thật hay vòng giả ?

Nó lùm lùm cười đáp :

— Cố gi dân q. Tôi thấy cái chốt khóa ở vòng lồng lảng sấp roi xuồng biển, tôi liền lật gần hôi để nêu lá vàng thật thi bão bà ta để ý một chút kẽo roi mắt. Nhưng tại bà ấy già nhời tôi : « Việc gì đến chí » nên tôi không nói gì nữa.

Của Ng. Hữu Đức

Trong tiệm phở

Hai Khương bảo bồi làm một bát thát nóng. Bồi vừa mang bát phở, chưa tới bàn, anh đã vội hỏi :

— Không được, mang đi, bát nág người lâm !

Mấy phút sau, bồi lại mang tới bát phở khác nghĩ ngút khỏi. Chưa tới nơi, Khương đã cự :

— Vẫn chưa được nóng mág, làm bát khác !

Cho đến ba lần như vậy, Hai Khương đều chẳng hài lòng, vì phở nguội. Khó tính thế thì giờ cũng không chiều được, cho nên anh bồi phát cá :

— Thì thi, tôi hỏi ông, thế nào ông mới cho là nóng ?

— Bao giờ anh cầm bát mà ngón tay cái đừng thò vào trong phở.

Sống về cản bút

— Tôi cũng vậy, tôi chỉ sống về cản bút.

— Anh viết văn ?

— Không, tôi viết thơ xin tiền thày tôi.

— Một người cái gì cũng biết có sung sướng không ?

— Không a.

— ? ?

— Vì biết bao nhiêu lại đau lòng bấy nhiêu.

NGUYỄN - XUÂN - TÙNG

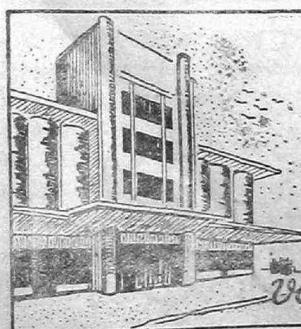
KIẾN - TRÚC - SƯ

Số 2 Phố Nhã Thơ (Rue de la Mission) Hanoi

Vẽ kiểu nhẹ

và nhận tham mọi công việc kiến trúc

Tiếp khách: Sáng từ 9h30 đến 11h30 Chiều từ 4h đến 7h

Khuyên người vào hội

« ANH SÁNG »

Chốn thôn-ở bấy lâu tăm tối.
Nghĩ dân quê lâm nỗi lầm than;
Miếng ăn đã khổ muôn vần.
Lại còn chốn ở tối tàn khát
thương!
Nhà chất hẹp, chiếu giường lồng
chồng.
Bên ao tù, nước đọng bùn nhớ,
Tấm thân dã xác như vỡ.
Lại còn đóng góp, phungthora tờ
tiền,
Vi cùng khổ, dành yên với phận,
Há rắng không biết bần, biết hối.
Mừng nay « Ánh Sáng » ra đời,
Được trông thấy bóng mặt trời
từ đây.
Cứ gi phải thường xâng, ngồi lợp,
Mời gọi là thích hợp về sinh.
Xưa kia nhà là col kinh,
Nay nhà « Ánh Sáng » quang minh
khác nào.
ít tiền được cửa cao nhà rộng,
Đề bạn nghè o vui sống thảnh
thơi.
Xưa kia vợ ôm con sài,
Sớm hôm chui rúc hình hài tiêu
hao.

Nay được chôn ra vào thư thả,
Buổi hoàng hôn vất vả giờ về:
Vợ con khỏe mạnh đê huê,
Tuy nghèo, lòng cũng hả hê muôn
phản.
Kết quả ấy là công « Ánh Sáng »,
Vạy hối ai là bạn đồng tâm,
Rủ nhau vào hội cho đồng,
Giúp nhau ta chờ quản công mới
là.
Mục đích ấy rõi ra đạt được,
Thời dân quê sung sướng xiết
bao.

Bà Vũ-ngọc-Phan

Vì nhiều bài quá nêu bức barden
trai Anh Sáng & Phúc - xã hẹn hận
cho Anh Sáng phải hoàn lại ký sau.

Bà có bán :

**Tru'oc vành
móng ngua**

của HOÀNG ĐẠO
Giá C\$35

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

(Tiếp theo trang 10)

Truong A. lại nói thêm :

— Vì dù có trường Nhí dãi,
cũng chẳng cần. Trời luôn cả hai
bố con nó lại, cho là con lợi dụng
chán tuẫn, mà đồng lõa với bố.
Có nghĩa là chỗ anh em tuẫn cả
thì vuốt mặt cũng nè mũi một tí
lẹ đỡ thôi!

Ở lang nay, trong mấy ngày,
tôi có cảm tưởng rằng: tam được
gắn thân, chỉ có người cùng dân.
Đau khổ đến thế nào di nứa, họ
cũng chịu được và không cần. Vì
họ đã dối quá, họ lại tìm được
những thứ ăn được cho đỡ đói.
Đói rồi tạm no, no tạm rồi lại đói
vô cùng. Một đời lửng cảm như
vậy cũng đã cho họ vất vả quen
rồi. Không nỗi khổ nào khác còn
chỗ trong người họ nữa!

Chỉ có những người giàu, được
báu là giàu. Một lời nói, một cử
chi của họ có thể giật giáp cho
hàng trăm cái mồm lác nào cũng
« phục binh » quanh họ để đòi ăn
cho bằng được. Việc ăn lái là việc
phiền phức. Nó đưa từ một chỗ
đến cả nhà pha.

Và rượu lậu

Trong bọn người giàu, nhiều
Ch. là một. Bác nhiều này vẫn
còn nhớ tích: bê trộn ngọt. Bác
vẫn giận lắm. Suốt ngày, bác
mượn rượu để tưới tết lửa giận.
Nó lại bốc ra ngoài. Thành thử
bác phải mượn lối rứa oan của
người nghèo, bướng bỉnh: bác
chửi những đứa đã reo tiếng xấu
cho bác.

Truong A., một lòn hỏi bác :

— Nói điều chửi 1 ông chửi ai
mà chửi mãi được thế?

Tron mat lén, bác siring sô với
A. :

— Chửi à? Chửi tú! (tout : tất
cả).

Không biết bác học chữ « tout »
ở đâu. Chỉ biết rằng, sau lúc đó,
A. nói với người quen biết :

— Tháng trước sẽ biết tay tôi!
Tôi sẽ cho nó một... « chầu »!

« Chầu » đó đến ngay. Một đêm
kia. Tuần trăng đang trịnh trọng
tiếp các « cụ trù », « quan trù »
(linh và cai cơ) uể oải đi... tuần
bộ xoát điếm.

Truong A. biểu các... « quan

rượu ở đâu ra, linh ở đâu đến

chơi xem nó giàu thật hay bõn
không nào?

Cuộc « kháo » nhiều Ch. « cù
hành » ồm ở như một trò trẻ, vào
lúc gần sáng.

Thoạt đầu, họ ngâm tẩm kéo
nhau đến nhà bác. Rồi trường A.
cố leo lên tường. Tường cao, hắn
phải nhô môi « quan linh trù
đàn đít hộ. Ngồi trên tường, hắn
đón đòn mởi cái vòi, rồi nhảy xuống
võn.

Trong nháy mắt, hắn bỗng tri
hô lên, lình lập tức phá cửa vào,
bắt quả tang sự chửi là nhiều Ch.
đang... ngã, và một vò rượu lậu
« giấu » mót cách cho ai cảng trông
thấy được.

Nhiều Ch. ngã ngù mãi đến
lúc trống mõ dỗ hời, các cụ, dân
làng vò tuẫn tráng vác gậy chạy
rầm rập. Bác linh ngù và linh
hắn rượu khi họ trói ghi bác vào
cột điếm.

Không ai muốn xét qua xem
rượu ở đâu ra, linh ở đâu đến

LÀM DÂN

trà » một câu chuyện làm quà :

— Làng tôi có nhiều M. Một vụ
gặt nó thu gặt bạc nghìn. Thê
mà lúc nào cũng kêu tùng như
chết. Vợ con ăn vận không bằng
con mèo bắt cua. Ai bảo vào mặt
nó là nòi giàu, thế là nó giật nón
minh len, như là người ta dâ
động đến tên húy ông cu nhà nó
ra ống.

Thế các « quan » có muôn « kháo »

mà không thẻ. Trí có sự chủ.

Các cụ giàn cò lèn, mang át bác
niêu :

— Đêm hôm có phải vạ mẹ mà
đi ném rượu lậu vào nhà anh!
Rồi các cụ bám cho cách gõ. Đầu
không phải là giờ ăn, nhưng cứ
« biện » chè là cho ăn là xong cá.

Nhiều Ch. nhất định tin rằng
oan, tin ở công lý. Nhà doan nhất
định tin ở pha, pha ở làng và các
« quan » trú!

Bác đe mặc cho tiền phạt lên
đến 2.000 quan, mà nhất định tu
thi tù, chứ ai lại có ức đến thế
bao giờ!

Thế là bác ngồi ba tháng tù.
Tiền phạt, muốn nộp cho đũa, vợ
con phải bán ruộng đi.

Hô hô « kháo » nhiêu Ch.: thi
ra bác lầm tiền thật...

Về việc này, tôi suýt gầy nên
một cuộc ẩu đả giữa một trai tuân
và truong Ba. Nhưng tôi đã được
rõ hai tâm lý.

Truong Ba bình phẩm :

— Ai bão cát kêu nghèo l! Ai bão
keo cù l! Đề đại nó khảo mời lòi
tiền ra! Cho dáng kiếp!

Anh trai tuân phản đối:

— Tôi là nhiêu Ch., đê dág
mà tôi nộp phạt. Có nộp vài cái
đap!

— Thế thì tú mệt gông l!

— Từ chỉ chật nhà phai! Nếu
nhà nước có nhiều tiền làm nhà
pha, thì đã chẳng thãi tù rượu
vô số ra đờ.

— May nói như con chó ẩy.

Nhất nhật tại tú...

— Nhưng mà dág dêch sợ tú l!

— Phải, ra đấy mà lý sự như
thế! Mẹ! Mới hả mõm chưa kíp
nói, nó đã tát cho tôi tăm mặt mãi
đi rồi!

— Đánh người cũng còn phải
có phép nhà nước chứ! Đánh
người mà dê à!

Họ còn « lý sự » nữa. Họ đã
dánh nhau, dê-tô rằng « đánh
người » rất dê, nếu tài không
khéo can.

(Còn nữa)

Trọng-Lang

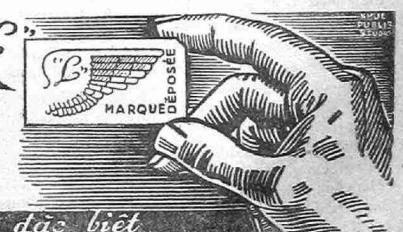
Nên tìm cho được *marque L*

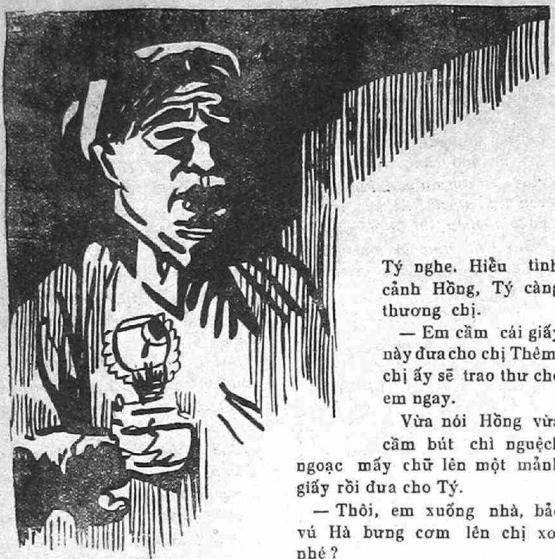
để thứ ác falt hợp thời bền va đẹp
xưa nay chưa từng có
kiểu mới cũ xuống đất

PHUC-LAI

87 Phố Chợ Hòm (R.de Hué) Hanoi

Mua buôn có giá đặc biệt

THOẠT LY

TRUYỆN DÀI CỦA KHAI - HUNG

(Tiếp theo)

Tý nghe. Hiểu tình cảnh Hồng, Tý càng thương chị.

— Em cầm cái giấy này đưa cho chị Thêm, chị ấy sẽ trao thư cho em ngay.

Vừa nói Hồng vừa cầm bút chì nguệch ngoạc mấy chữ lên một mảnh giấy rồi đưa cho Tý.

— Thôi, em xuống nhà, bảo vú Hà bụng cơm lên chị xơi nhé?

— Ủ, em xuống nhà, Nhưng em đừng bảo gì cả thì hơn.

Nắm lại một mình, Hồng nhìn qua cửa kính ra cảnh trời gần tối hẳn: lác đác, nhấp nháy vài ba ngôi sao, ánh sáng lờ mờ và run rẩy.

X

Một lát sau nghe có tiếng vặt quả nấm cửa, Hồng giật mình quay ra nhìn. Khung cửa sáng bật lên và trong khung, vú Hà đứng sững tay cầm cái đèn búp mảng. Hồng mỉm cười nhớ đến bức tranh ác tiên trong truyện giắc ngủ « trám nấm » của Perrault.

— Vú đấy à?

Vú Hà đặt đèn lên bàn, nói:

— Bà truyên chị thu dọn buồng cho gọn ghẽ để quan đốc tờ lên thăm bệnh.

Hồng chau mày:

— Ông đốc!... Ai bảo mời ông đốc về thế, vú?

— Tôi cũng chẳng biết ai bảo. Chừng lại bà bảo chứ còn ai.

Hồng cười nhạt:

— Ủ, chừng bà bảo đấy! Vậy vú làm ơn vắt bộ tôi cái màn này lên, rồi ăn hộ tôi đồng quần áo bẩn kia xuống gầm cái giường,

Vú già yên lặng làm các công việc ấy, rồi yên lặng khép cửa đi ra.

Hồng tò mò ngầm cái thông phong đèn ám khói vì đán lèch và vó vẫn nghĩ ngợi: « Lạ! hòn hai tuần lễ chẳng thuốc men gì, bây giờ bỗng dung lại đón đốc tờ! » Nàng mỉm cười nghĩ tiếp: « Mời lão đốc tờ ấy... Hừ!... Thôi, mình cứ để... xem sao đã... Hay họ sợ mình chết?...

Sự thực không những không ai sợ Hồng chết, mà cũng chẳng ai nghĩ đến nàng hay đề ý đến

bệnh trạng của nàng. Trong hơn nửa tháng Hồng ốm, thỉnh thoảng đến bữa ăn ông phán mới nhớ tới và hỏi:

— Còn con Hồng đâu?

Lần nào bà phán cũng trả lời:

— Cô ả ốm.

Và ông phán cũng như kinh ngạc:

— Chưa khỏi kia à?

Bà phán lanh lẹ:

— Bệnh hoạn gì! Chắc lại ốm tương tư anh chàng đấy thôi!

Rồi bà cười vui vẻ nói lảng sang việc khác ngay.

Nhưng hôm nay, chiều thứ bảy, bà có khách đánh lô tô. Trong bọn khách có nhiên có vợ chồng ông phủ và vợ chồng ông y sĩ Canh. Mọi người đương ngồi uống nước trà khai vị, bỗng bà phán gọi người nhà hỏi bà bụng cơm lên gác cho chị Hồng chưa. Chừng bà cốt khoẻ với khách rảnh minh vẫn trong nom săn sói đến con chồng. Thấy thế bà phủ hồi:

— Cô Hồng làm sao thế, bà lớn?

Bà phán dứt dàng đáp:

— Bầm bà lớn, cháu nó cảm xoang thôi đấy ạ.

Bà đỡ bùn mồi:

— Lại bỏ cơm, phải không? Các cô tiêu thư động một tí là bỏ cơm.

Ông phu bàn:

— Bà lớn bảo nấu cho cô ấy một bát cháo hành thực nóng, ăn hết bát cháo là giải cảm ngay.

Bà phu cười, nhìn chồng:

— Rõ ông lang băm. Đã có quan đốc đó, chứ ông thì biết cái gì mà cũng mách thuốc.

Ông Canh tính hay khôi hài,

đáp lại:

— Thuốc quan phủ bay đầy chứ! Cảm thì chả thuốc gì công hiệu bằng một bát cháo hành nóng... Hay một bát phở tái nấm cảng tốt hơn. Nhưng hãy xem cô Hồng có thực cảm thật không dã.

Vi thế, ông Canh nói với bà phán đưa lên gác coi bệnh Hồng. Bà phán sợ sau này sẽ phải trả tiền thuốc, liền nói gạt:

— Xin dè đến mai, nếu bệnh cháu không bớt tôi sẽ đến mời quan lớn.

Bà dốc cười, nói tiếp:

— Bây giờ thi đánh lô tô lâm dã. Đánh hết một hội rồi hãy anh sang vira.

Nhưng ông đốc nhất định đòi lên thăm bệnh Hồng. Ông nói:

— Nên cần thận! Ninh-giang này là nơi sào huyệt của vi trùng paludisme đấy.

Chẳng được dừng, bà phán phải nhận lời và cho vú Hà lên gác trước để quét dọn buồng kho, vì bà biết nơi đó bẩn hôi và không được sạch sẽ.

Khi đã bước được vài bước thang, bà phán còn giữ ông Canh lại:

— Hay là quan lớn cứ ngồi chờ dưới nhà, rồi tôi bảo cháu xuống.

— Được, bà lớn cứ dè tôi lên thăm bệnh cô Hồng.

— Vâng, thế thì xin rước quan lớn lên.

Bà phán mời ông Canh ngồi chờ nhà ngoài, rồi vào buồng Hồng. Hồng ngồi dậy li thi chào:

— Cô ạ...

— Em cứ nằm... quan đốc lên thăm bệnh em đấy... Thế nào, hôm nay có đỡ không? Đỡ nhiều

Bệnh viện và nhà hộ sinh

BÁC SĨ VŨ NGỌC HUỲNH

72, 74, 76 Góc đường A. Sénes và Jacquin (sau nhà Rượu)

Chữa các bệnh

Chiếu điện (Rayon X)

Chữa bệnh bằng điện (Diathermie U. V.

Giá vé số 622

HANOI

phải không?

— Vâng.

— Vậy em có thể ra nhà ngoài để quan dốc xem cho không? Ông Canh đã tiến đến cửa phòng:

— Thôi được, bà lớn cứ để cô Hồng nằm trong buồng.

Rồi lại bén giường bệnh. Hồng cố ngồi dậy chào. Ông Canh với nói:

— Cô cứ nằm. Cô sot?

— Vâng.

— Tôi xem lưỡi nào!

Hồng thè lưỡi. Ông Canh cầm đèn và, vi cẩn-thì, ghé sát mặt vào miệng Hồng. Bất giác Hồng ngã đầu về phía sau như để tránh một cái hôn. Bà phán yên lặng mím cười đứng ngâm. Nhưng lúc bà đê ý tới cái thông phong ám khói và cái bắc đèn cháy lệch thi bà chau mày tỏ vẻ khó chịu:

— Sao không bảo nó gạt cái bắc đi, hử!

Hồng còn mãi thè lưỡi nên không kịp trả lời.

— Thôi được!

Ông Canh đặt đèn lên mặt bàn, rút khăn hỉ mũi ra lau tay:

— Hiện bay giờ có có sốt không?

— Bầm không.

Bà phán vui mừng:

— Cháu đỡ nhiều rồi đấy ạ, Ông Canh vừa bắt mạch vừa hỏi:

— Lên cơ vào hồi mấy giờ?

— Bầm, cách một hôm lại có cơ, vào buổi chiều. Có lẽ con bị paludisme.

— Còn có lú nữa!

— Bầm, vì thế nên máy hôm nay con vẫn uống ký-nin.

Ông Canh mỉm cười:

— Cố sốt đã mấy hôm nay?

— Bầm, đã hơn nửa tháng.

— Hết nửa tháng!

Bà phán ngạc nhiên vì sợ ông đốc cho là mình không sắn sóc tới Hồng. Bà liền vờ kinh hoảng cũng kêu theo ông Canh:

— Hết nửa tháng! Chết chưa thể mà nói giấu chằng cho ai biết.

— Hừ hử!

Ông Canh gật gù có vẻ e ngại:

— Cô có thấy đau ở ngực thất lung bên phải không?

— Bầm có, đau lắm. Đau chói lén. Con sợ đau foie.

Đứng sợ thì hơn... Thôi được, không can gì... Cô nắm nghỉ... Mai tôi đem thuốc đến hay cho thấy khán bộ mang lại.

Ra phòng ngoài, bà phán cố làm vẻ mặt lo lắng thì thầm hỏi:

— Thưa có hè gì không à?

— Không việc gì, nhưng bệnh... hơi nặng.

Hai người thông thả xuống dưới nhà.

Khay bài đã đặt lên sập. Bà phù, bà đốc, ông phù đã ngồi

vào chỗ và đều có ý mong đợi hai chân còn thiểu. Vừa nghe tiếng giày lòp cộp ở chân thang má, bà đốc dã vội kêu :

— Vào bắt cái di minh,

Rồi cười bao mọi người :

— Nhà tôi bắt cái bao giờ cũng ú to.

Nhưng ông Canh vẫn không

vội vàng, đứng chậm chạp sát sà phòng rứa tay. Bà phù nhìn bà phán, hỏi :

— Thế nào, bệnh tình ra sao?

Bà đốc cười the thé, khôi - hài :

— Hay bệnh ái tình đấy?

Bà phán buồn rầu đáp :

— Quan đốc bảo bệnh cháu

hơi nặng.

Ông Canh ngồi xuống ghế, và

như nói một mình :

— Bệnh paludisme năm nay nặng lắm!

Rồi quay ra hỏi bà phán :

— Quan lớn đâu?

— Nhà tôi chừng lại di bách bộ ngoài bờ sông. Sao ạ?

— Tôi biện thư thuốc tiêm này, sáng mai bà lớn cho lên Hải-dương mua sớm.

— Vâng.

Ông Canh rất bút máy viết mấy hàng chữ vào cái danh thi rừng rồi đưa cho bà phán.

Nhưng chỉ năm phút sau, mọi người, cả ông Canh, như đã quên hẳn bệnh nặng của Hồng, ai nấy châm chích xoay bài và thi nhau nói khôi hài và cười dùa dầm.

Trong khi ấy, ở buồng Hồng, Tý ngồi nói chuyện với chị. Hồng cầm đồng hồ nghe Tý đeo xong bức thư của Yêm. Rồi thò dài bão em :

— Chị lo chị chẽ, em ạ.

— Chị chỉ nói dài dột!

— Ông đốc bảo bệnh chị nặng lắm... Chị đau đến gan rồi. Thảo nào mà da chị vàng như thị rung.

Tý nhìn Hồng, an ủi :

— Chị đừng sợ hãi gì hết. Rồi ông đốc sẽ chữa cho chị khỏi.

— Em đã lấy bức thư của...

Thầy Hồng như nghẹn ngào, Tý dỗ lời :

— À, bức thư... ấy, bức thư ở đảng chị Thêm. Em vừa lai nhả chị Thêm, nhưng chị ấy đi vắng, di thi tiền họ.

— Thôi, cũng chả cần đọc... Chắc cũng chả có điều gì cau hè đâu... Em chưa xuống ăn cơm?

— Chưa. Em bảo bụng lén chị ù nhả?

Hồng không đáp, lắng tai nghe tiếng cười, nỗi oang oang từ nhà dưới dưa lên.

— Thầy có nhà không, em?

— Không. Thầy đi chơi. Chắc cũng sắp về ăn cơm, vì nhà có khách.

— Cô bà phù với bà đốc, phải không?

(Còn nữa)

Khái-Hung

Sắp có bán

Gia Định

của KHÁI-HUNG

Trong Tự Lực Văn Đoàn
BỘI NAY XUẤT BẢN

Une Peau Nouvelle

• Blanche et Veloutée -

-en

3 JOURS

PREMIER JOUR

TROISIÈME JOUR

Les Pores
Dilatés et les
Points Noirs

DISPARUS POUR TOUJOURS !

Les fâcheux points noirs, les boutons, les imperfections, les rêches écaillles de la peau, un teint terne, terné tout cela provient de pores dilatés pores obstrués par des impuretés graisseuses que ni savon ni eau ne peuvent enlever. Tout pore dilaté est dû à l'irritation de la peau. Pénétrant instantanément dans les pores, la nouvelle Crème Tokalon, Couleur Blanche (non grasse) calme rapidement l'irritation des glandes cutanées. Elle dissout et enlève les impuretés profondes des pores et les points noirs, ramène les pores dilatés à leur dimension normale, blanchit et adoucit une peau sombre et râche. La peau la plus sèche est tonifiée et rafraîchie. Les lignes de fatigue, l'aspect laid et le luisant du nez sont complètement supprimés. Tonique, astringente, nourrissante. Contient maintenant un mélange merveilleux de crème fraîche et d'huile d'olive préalablement. C'est pourquoi la Crème Tokalon, Couleur Blanche, blanchit, adoucit la peau et lui donne en 3 jours, une beauté nouvelle et indescriptible—impossible à obtenir autrement. Employez-la chaque matin.

NOTA : Si vous avez des rides, les muscles du visage affaissés, ou des stigmates de l'âge, vous devrez également nourrir votre peau avec du Biocel. On a maintenant réussi à obtenir cette substance précieuse du cœur des cellules cutanées profondes de jeunes animaux. C'est comme le Biocel de votre propre peau. La crème Tokalon (Couleur Rose) contient maintenant du Biocel mélangé exactement selon les proportions voulues pour conserver votre peau ferme, fraîche et jeune. Appliquer-en le soir avant de vous coucher. Succès garanti ou argent remboursé.

AGENCE : 1 Marche A. Rosat et fils
Bd Gambetta Hanoï

NHÀ THUỐC HAY NHẤT ĐÔNG DƯƠNG

(Có thực tài, thực học)

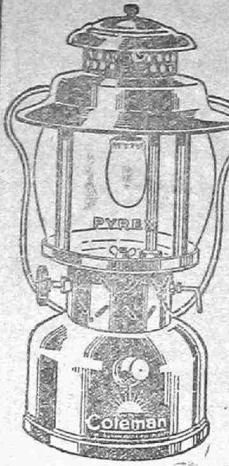
Có binh mà cứ nghe quảng cáo, mua thuốc làm sao thi thực lài vì thuốc bao chối sẵn sàng như vậy đâu có hợp với binh, với tuổi từng người. Vậy mặc binh, bắt cứ là binh gì, nam phu, lão, ấu, hãy viết thư cho Ký Biển Dược Phong, khép chung binh, nói tuổi, sức cân nặng (age et poids) mà lấy 1 tель thuốc bao chối hợp với binh riêng của mình, thi sẽ thấy công hiệu phi thường. Nhà thuốc Ký Biển do 10 vị y khoa, học sĩ người Trung-ky, đều có tên, từ tài, đã năm đời làm thuốc ngoài 40 năm kinh nghiệm, đã từng theo học vị đại danh sư Hải thương, đã từng bao nhiêu lần trị binh cho các vị quan lén, các nhà danh giá vong tộc, thành danh lừng lẫy mọi nơi. Now may vì đó chung sức lập nên Ký Biển Dược Phong, được cả nhà phủ nhận là có thực tài, cho phép mở ra để trừ nguy lang băm. Vậy gần xa ai có binh chỉ nên tin nhà thuốc này, kíp viết thư lấy một tель thuốc 1p. sẽ rõ là hay vô cùng. Thuốc giang xá giang giá 1p00 một tель cho đê mua: Thuốc lậu, giang mai, di mộng tinh, thuốc điều kinh, bạch đái, khí hư, thuốc đau dạ dày, an thai, dưỡng thai, thuốc can sait tre con v.v. v.v. thuốc tri hết mọi binh. Cố làm ra một bộ sách dạy hoc thuốc 10 cuốn. Thuốc gửi linh hồn giao ngan.

Thư từ hồi binh, mua thuốc, mua sách xin đê:

Mr le Directeur du KÝ BIỂN DƯỢC PHONG
N° 167, Rue Frère Louis — Saigon

ĐÈN MÄNG-SÖNG

COLEMAN

Hiện đèn mäng-söng có
bom lót nhát bên Huê-ky.
Sáng nhát, chắc chắn để
dùng.

Đèn Coleman có 2 cỡ
sáng :

- 200 — 300 bougies
- 300 — 600 bougies

Có thứ dùng dầu xăng, có
thứ dùng dầu hỏi.

Manchon — Mäng-söng
Coleman nhän xanh.

N° 999	200-300 bougies
N° 1111	300-500 bougies

Có trầu bán nơi :

Lê huỵ Lê, 76, Rue des Paniers
Đặng văn Tốn 29, Rue du Colon
Quảng hưng Long, 79, Rue des Paniers

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages . . .	0\$09
Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . .	1.89
Ramotte de 100 — quadrillé multiple .	0.70
Plumier laqué, couvercle chromé	0.80
Compas spanoplies : 15 et 4 pièces	0.65 à 0.35
— plats nickelé reversible double usage . . .	1.00
— plats nickelé en pochette	3.10-1.63 à 0.98
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir . . .	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O PAPETERIE — LIBRAIRIE
HANOI — HAIPHONG

ĐI HỘI CHỢ HUẾ KHÔNG MẮT TIỀN

Nên đi thăm Hội chợ Huế (15-4-38 à 26-4-38) tiện dịp xem lồng đèn và dự nhiều cuộc diễn kinh trọng thể. Nếu muốn được lãi tiền lầu
xin mời lui thăm gian hàng thuốc HỒNG-KHÉ số 69. Các thứ thuốc đều bán giá quảng cáo.

SÂM NHUNG BÁCH BỒ HỒNG KHÉ. — Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh mẽ luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhang cùng với các vị thuốc bồ qui già, nên dùng nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại khỏe ra như người được tiếpbach, sinh ra được nhiều tinh液, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, béo trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, uύeaks tiêu trong, khô dae lung, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy
tráng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di-tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đầu bả dùng được huyết
tối, kinh điệu ; bà nǎo có bệnh kinh nguyệt bất điệu, sinh ra các chứng đau bụng, đau lung, bốc hỏa, hoặc ra khí hư (bach đái bộ) cũng khỏi. Bà nǎo nuôi con thi
tỏi sữa, có chửa thì khỏe thái. Các cụ già đau lung, đau menses, mồi mệt, kẽm ẩn, kém ngũ hắc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trò con dùng thuốc này
sach cam sái lỗ ti, viêm thận. Nói tóm lại cù nam phái lão ẩn nǎo ai cần phải bồi bõ sức khỏe thì không còn có thể thuốc bồ gi hay hàng thuốc Sâm-Nhung Bách
Bồ Hồng-Khé này. Tiết thêm ngon để ăn ; các ông dùng thử bao sáp vắng, các bà dùng thử bao trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào sau 2 bữa ăn sáng và tối trễ con
mỗi lần ăn nửa viên nứa cháo với chén nước ngọt. Mỗi hép giá 1p00 (4 viên)

THUỐC HỒNG-KHÉ o 47. — Thuốc Tráng-Dương Kien-tai dai bò thau Hong-Khe số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngưu-phieu, Hải-cẩu-thảo, Yến-quảng, Sâm
Nhung, với các vị thuốc v.v., bò và egen. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu « bát lực », « liệt-dương » được mãn-nyuyên, đỡ thư thai.
Làm cho người v.v. tinh lanh, dae troi, nǎo người dae tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 tháng bò có hiệu quả bền bỉ. Muốn chứng cho những lời
nói trên đây, các ông các bà có dùng thử một gó Op25, sẽ thấy phòng sự khê-moth lâm lén gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút
nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bồ lúy, xien thai, sinh khí cũ, bệnh liệt dương, bết tinh mau xuất. Mỗi thai lớn giá 1p. mỗi gó dùng được một ngày giá Op25.

THUỐC « CAI HỒNG-KHÉ ». — Không chán là chất thuốc phiện nên ai cai cưng có thể bồ lúy được, mỗi ngày bút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống
hết hai bátOp. ấp, là bồ lúy được, nên soi nhão, xin trả lại tiền gấp đôi.

THUỐC PHƯNG TÌNH HỒNG-KHÉ. — Giúp thép mà bức ryeng trời ! Thuốc Bông-Khe chữa những người lâng lợ ! Bai cao Sâm truyền này, ngày nay
quả thấy ứng nghiệm, vì bắc nei den Hong-Khe là ai công nghệ đến thuốc lúu và thuốc giang-mai ; ai bị lúu không có một hay kinh niêm uống thuốc lúu Hong-Khe
số 30 mỗi hép Op60 (tung khói iết lọc, ai bị bệnh giang-mai không có về thời kỳ thứ nay, mỗi hép đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hong-Khe số 14 cũng
không rát nọc mà cách em đêm mà không hại sinh dục (mỗi hép giá 1p00) nên hép các tòi lúu đều cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG-KHÉ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có 100 mén iuốc bón lín, cito, can gá, truyễn và kính righth, ché sỗ, đồng hộp, đồng chai theo phương pháp Áu-
Mỹ bắc khắp cả nước Nam, bán seng rả Tây, Táo, Al-ico, Cao-ly, lúa dủ cát bắc nhy hiêm người lón trẻ con. Bệnh nǎo thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng
và nói rõ bệnh căn, bết rất tết mǎ bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khé bày lối-chợ Haiphong năm nay được quan Toàn-quyền và quan
Thống-sử ban khen, các báo tây, nam tò lòi khuyến khích, và được thưởng « Bội tinh vàng ».

NẾU TA CỨ RẮC RỎI VỀ...

nhân duyên...

công danh xự nghiệp...

vợ con, của cải...

bệnh tật, mổ má...

thì mau ký một chữ bằng quốc ngữ (hay chữ hán
cùng được) viết tên mình và tuổi kèm theo ngân phiếu
7 hào hoặc 12 tem 6 xu vé cho

Mtre Khanhson — 36 Jambert, Hanoi

Mau xem đi, vì tháng Octobre này Mtre Khánh-Sơn đã qua Pháp rồi...

Mùn được mạnh khỏe, không
gì hơn là dùng rượu Cognac

MARTELL

**Đại lý độc quyền
L. Rondon et C° L^{td}
18, Bd Đông-Khanh**